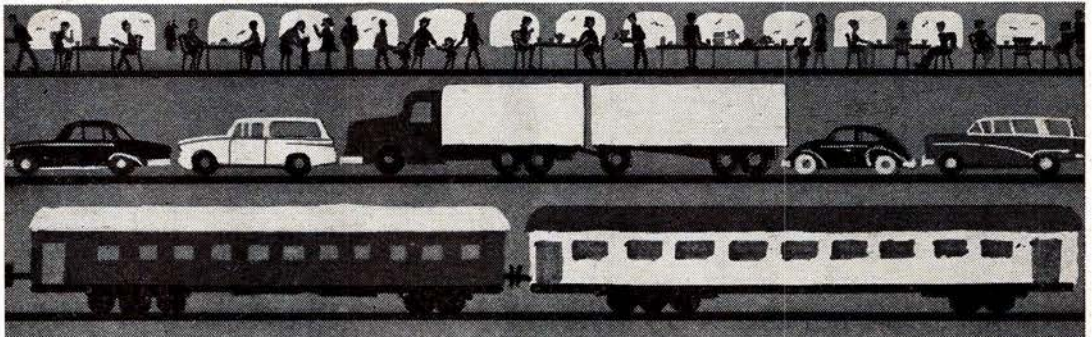

Jernbane-Bladet

BURMEISTER & WAIN

B&W dieselmotorer til fremdrivning af alle typer færger i enhver størrelse, i Danmark og i den øvrige verden.

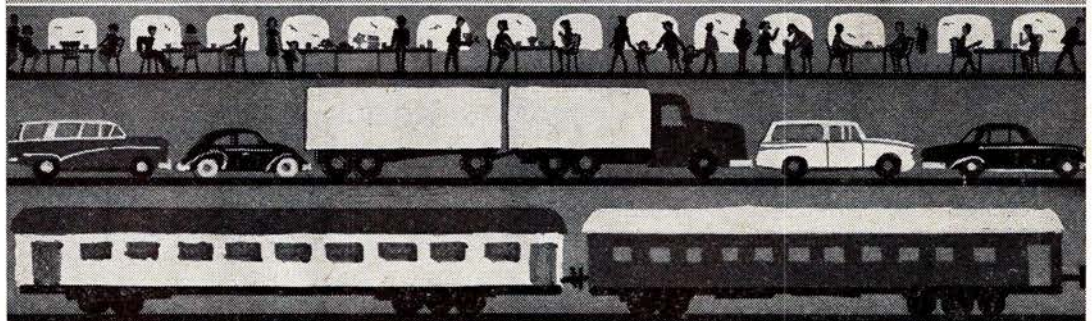
**BURMEISTER & WAIN
DIESEL PROPULSION**

27. ÅRGANG

2

FEBRUAR 1970

BURMEISTER & WAIN

Tidsskrift for Stats- og Privatbanepersonalet

Servicenter

ved B. C. Larsen

ved »la Tour« - Randersvej 139 - Århus
Telefon 16 31 01
Benzin - Olieskift - Vask - Smøring
samt stort udvalg i autoudstyr

**AARHUS
AUTOGUMMI**

Montanagade 6 . Telefon 12 60 11
Alle anerkendte mærker i autogummi
føres - nye dæk - slidbanedæk
Montering og afbalancering gratis
i forbindelse med køb af dæk
Spec.: Hjulafbalancering

Vi mødes i

E-B-M

og **BUKSEKÆLDEREN**

Østergade 1 - Århus - Tlf. 12 17 77

KØD, FLÆSK OG PÅLÆG
så...

SLAGTERFORRETNINGEN

Bissensgade 1 - Århus - Tlf. 12 80 20
1. kl.s kvaliteter
- til den rigtige pris

Vi handler hos

købmand Børge Arendtsen

Strandvejen 30 A - Århus - Tlf. 12 47 40

1. kl.s kolonial - konserves - vine
SPIRITUOSA samt TOBÅKSVARER

Tobakforretningen
ved N. Wenstrup

Skovvejen 48 - Århus - Tlf. 13 22 13

Alt i tobak - vine - sprituousa

Stort udvalg i rygeartikler

Vi handler i...

MEJERIUDSALGET

ved L. Sørensen

Stadion Allé 33 . Århus . Tlf. 12 76 54

1. kl.s kolonial, mejeriprodukter samt
lækkert brød og kager, øl og sodavand

Stedet for moderne hårpleje...

SALON NOBLESSE

ved Inger Hermansen

Norsgade 26-28 . Århus . Tlf. 12 80 65

1. kl.s individuel behandling udføres

**ÅRHUS NORDRE KAROSSERI-
OG KØLERVÆRKSTED**

ved Torben Lindberg Mortensen
Elstedvej - Terp pr. Lystrup
Tlf. 19 61 11 nr. 113

Autoopretning - Kølerreparationer
samt mekanisk arbejde - Spec. VW

Det store udvalg i autoudstyr
- så gå til...

KEWU AUTOUDSTYR

Knudriisgade 18 . Århus . Telf. 13 26 04

Byens billigste priser

Pibesyet overtræk - komplet sæt
(med hel ryg) fra kr. 111,00

Stedet for moderne hårpleje...

Salon LO-KI

ved Annette Thorsgaard

Montanagade 43 . Århus . Telf. 12 59 80

1. kl.s individuel behandling udføres

Skal De have flyttet - så ring til

Budcentralen KVIK

Telefon 12 58 23 - Århus

Kører for kr. 22,00 i timen
også lørdag og søndag

STUDSGADES BAGERI

v/ G. Futtrup

Studsgade 3 - Århus - Telf. 12 10 95

1. kl.s lækkert brød og kager

Prøv vor fine fødeledagskringle

Åbent søndag til kl. 16

BRØDUDSALGET

v/ Hanne M. Nygaard

Bülowsgade 23 - Århus - Telf. 13 57 74

1. kl.s lækkert brød og kager samt

chokolade og konfekturer

Bestilling på dessert-is modtages

scan-el

Åboulevarden 43 . Århus . Telf. 12 23 62

Alt i moderne el-udstyr som:

SHAVERE . HØJFJELDSSOLE .

EL-CURLERE . TØRREHJELME .

VARI-METÆPPER . MASSAGEPUDER

KØKKENMASKINER . STRYGEJERN .

EL-URE

Service på shavere

Købmand A. MØLLER

Flodgaard's eftf.

Marstrandsgade 1, Århus - Tlf. 12 14 79

1. kl.s kolonial - vine - spirituosa samt
årstidens frugt og grønt
Prøv vor fine kaffe

Herre Frisør Salonen

v/ Lars Kirkebye

Ny Banegårdsgade 51, Århus, tlf. 13 64 67

Alt indenfor moderne hårpleje
kort eller langt - nøjagtig som De ønsker

**LANGENÆS FARVEHANDEL
BUTIKSTORVET**

Skanderborgvej 20 . Århus . Telf. 14 54 00

Alt i farver, lakker, tapet og tæpper

FREDERIK NIELSENS EFTF.

ved Villy Jensen

Langelandsgade 193 . Århus . Tlf. 16 90 63

Alt i moderne belysning

samt el-installationer udføres

Damerne går til...

Salon »CHANETTE«

ved Vivian Sørensen

Viborgvej 21 . Århus . Telf. 13 51 13

1. kl.s moderne hårpleje

samt alt indenfor sidste nye frisurer

OVE TORP

VW specialværksted

Helsingforsgade 3-5 . Telefon 16 62 72

Eftersyn - Reparation - Opretning

... gælder det VW, så OT

Stedet for moderne hårpleje...

Salon »JALIT«

ved Kirsten Bengtsen

Borggade 7 . Århus . Telf. 12 87 03

Spec.: Parykker, toppe samt formskæring

MEJERIUDSALGET

ved E. Christiansen

Ringkøbingvej 7 . Århus . Telf. 12 64 15

1. kl.s mejeriprodukter, øl, vand

samt lækkert brød og kager

Jernbane-Bladet

Ekspedition:

Togfører V. Jonvald - Hvidovrevej 258
2650 Hvidovre
Telefon (01) 78 36 42

Redaktion:

H. E. Rybro (ansvarshavende)
Valby Langgade 223, 1. tv.
2500 Valby
Telefon (01) 30 87 71

Abonnement

16,50 kr. (inkl. moms) årlig
12 numre

Kan bestilles på girokonto 600 82
Jernbane-Bladet - 2650 Hvidovre

Medlem af

Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation

Bladet er tilsluttet Dansk Oplagskontrol

Tryk: Herfølge Bogtrykkeri, Herfølge

FEBRUAR 1970

Dette nummer indeholder

Månedens emner	33
Klageprotokollen	35
Månedens foto	35
Erindres det	36
I anledning af	37
I få linier	38
Karolines Meriter	38
Snesmeltning i sporskifter	39
Moderne sporudveksling	42
Fra dagbogen	44
Rutebilnyt	45
Privatbanenyt	45
Fotohobby	47
Filateli-nyt	49
Teknisk nyt	49
Fra klubberne	51
Dødsfald	51
Boghjørnet	51
Bagsiden	54

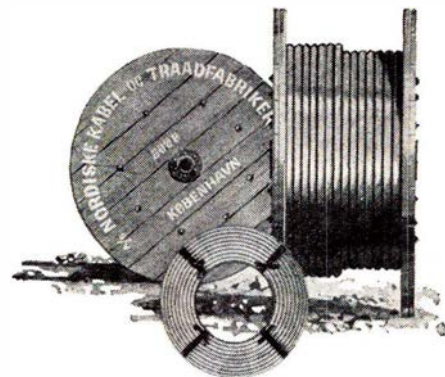
Nyt
katalog

LUBCKE

JERNBANE ALLE 43 · 2720 VANLØSE · (01) 74 33 22

59

INKT LEDNINGER OG KABLER

Århus og omegn

POUL JENSEN – VÆRKTØJ

Eckersbergsgade 28 – Århus – Tlf. 124899
Bor, fræsere, fræsedorne, handsker, hånd-
værktøj, måleværktøj, regntøj, rundsav-
klinger, savblade, trykluftmaskine
Egen import, derfor altid billigst

Skader i lakken .....

Original autolak på spraybeholder

EGON DALSGAARD

Gerner Blachs efft.

Åboulevarden 55 – Århus – Tlf. 12 89 54

Vi har også farven til Deres vogn .....

Damerne går til .....

EKKO Salonen

v/ Ulla Sørensen

Ekkodalen 5 – Århus – Tlf. 16 52 32

1. kl.s individuel behandling udføres

Vi handler i .....

BRØDUDSALGET

v/ Anna Thomsen

Vestre Ringgade 68, Århus, tlf. 13 42 77

Lækkert brød og kager samt stort udvalg
i chokolade, konfekturer og dessert-is

Vi går til ...

HERRESALONEN

ved Bendt Madsen

Nørre Allé 86 . Århus . Tlf. 13 44 04

1. kl.s moderne hårpleje

ÅRHUS BILGAS SERVICE

Jørgen Mikkelsen

A. Hertzumsvej 2 . Telefon 12 37 45

Salg, montering samt 1. kl.s service

Er det galt med Deres køleskab
eller hjemmefryser, så ring til ...

Enemarks køleservice

Århus . Telefon 12 22 70

Vi reparerer hurtigt og billigst

LINETTE KJOLESALON

Dameskrædderi

Tordenskjoldsgade 87 . Århus

Vi syr Deres individuelle kjoler eller dragt
efter tidens mode – kun kvalitetsarbejde

Telefon 16 81 97

MUNKE-KIOSKEN

Ny Munkegade 87 . Århus . Tlf. 12 02 83

Aviser – uge- og månedsblade

Afskrivning, duplikering m. m. udføres

TOBAKSFORRETNINGEN

ved Harald B. Jensen

Randersvej 9 . Århus . Tlf. 16 93 82

Cigarer – tobakker – vine – spirituosa
samt rygeartikler

MEJERIUDSALGET

ved Kjeld Agersbøl

Abildgade 2 . Århus N . Tlf. 16 85 09

Kun 1. kl.s mejeriprodukter

Lækkert brød og kager

Øl og sodavand

KABO OST

ved Preben Jensen

Grønnegade 41 . Århus . Tlf. 13 56 74

Altid 1. kl.s vellagrede oste

Spec.: Islandske spegesild,

såvel hele som marinerede

Norgesparkens Mejeriudsalg

Norges Allé 4 . Århus . Tlf. 16 97 55

Alt i mejeriprodukter – brød og kager

samt kolonial – konserves – vine –

spirituosa og tobaksvarer

KONFEKTUREFORRETNINGEN

ved Anni Kristensen

Rud. Wulffsgade 17 . Århus

Telefon 14 54 18

1. kl.s lækkert brød og kager samt
stort udvalg i chokolade og konfekturer

Bestilling på dessertis modtages

»HJEMMEBAGERIET«

ved Brdr. Pedersen

Sdr. Ringgade 13 . Århus . Tlf. 14 28 73

1. kl.s lækkert brød og kager

Bestillinger modtages gerne

Morgenbrød udbringes søndag

Stedet for moderne hårpleje .....

Nordre Ringgades Frisørsalon

v/ Lise Romby Larsen

Nordre Ringgade 115, Århus, tlf. 16 55 25

1. kl.s individuel behandling udføres

Har De startbesvær – så ring til ...

Aarhus Akkumulatorfabrik

Anholtgade 13 . Tlf. 13 23 74

Akkumulatorer til den rigtige pris

»Bag den gode smag« ...

HASLE BAGERI

ved H. A. Ravn

Viborgvej 139 . Århus . Tlf. 15 60 62

1. kl.s lækkert brød og kager

»KNITTAX«

ved Hugo Rasmussen

Nørre Allé 94 . Århus . Tlf. 13 42 89

Trikotage – Damelingeri samt strikkegarn

Vi strikker gerne for Dem

efter Deres mål og ønske

Vi handler i ...

GERTS BAGERI

V. Ringgade 176 . Århus . Tlf. 12 90 94

Alt i 1. kl.s lækkert brød og kager

Bestilling modtages gerne

Holme Cykel- og Knallertservice

ved Jens Thomsen

Byvej 38 . Telefon 27 30 84

Stort udvalg i cykler og knallerter

1. kl.s reparationer udføres

KØBMAND H. NEERGAARD

Brdr. Lunds Efft.

Silkeborgvej 319 . Åbyhøj . Tlf. 15 73 51

1. kl.s kolonial – konserves – vine –

spirituosa samt tobaksvarer

Prøv vor fine kaffe

Vi kører til ...

AABY AUTOREPARATION

ved Preben Pedersen

Aabyvej 134 . Åbyhøj . Tlf. 15 68 80

1. kl.s autoreparationer udføres

på alle vognmærker

Skandinavisk vinterkulde

Februar causeri

DSB REGNSKABER er blevet kulegravet af et københavnsk dagblads regnskabseksperter, der er kommet til det resultat, at DSB reelt giver et årligt underskud på en milliard kroner. Det synes straks at være et helt urimeligt grundlag for kritik af DSBs regnskaber, når samme ekspert sammenholder dette med landbrugets regnskaber og arbejdsforhold, og drager konklusion deraf. Eksperten skynder sig i øvrigt med at anføre, at DSBs ledere og banernes personale betegnes som ret uskyldige i resultatet af banernes drift, da det er trafikministeren og Folketinget, der har det afgørende ord med hensyn til DSBs virksomhed. Som om dette ikke er noget, der er gentaget indtil trivialitet. Eksperten fastslår videre, at DSB har 4-5000 flere ansatte end nødvendigt, men der mangler midler til at kunne foretage investeringer, før man kan reducere personalestyrken. Når det i forbindelse dermed anføres, at DSB ikke som det private erhverv har mulighed for flytning af overtallig arbejdskraft til andre arbejdspladser, er det da helt forkert. Der har da i lang tid været foretaget omskoling af DSB personale med henblik på beskæftigelse på andre områder inden for banerne, som da også er landets største arbejdsplads.

DE VIRKELIGE årsager til resultatet af banernes drift kommer eksperten af

gode grunde ikke ind på. En meget væsentlig årsag med langtrækkende virkninger, var at banernes materiel blev nedslidt gennem krigsårene, og ikke snarest efter 1945 blev udskiftet. På grund af vareknaphed favoriserede man i stedet de private erhverv. Bevillinger til fornyelse af ældre utidssvarende stationsanlæg blev givet med helt urimelig karrighed. Det er nu 15 år siden det skulle være alvor med flytning af stationen i Frederikshavn, og den er stadig på sin gamle plads. Hvor mange år har moderniseringen af stationspladsen på Korsør station dog ikke stået på? Arbejdet bliver alt for kostbart på den måde, og det bliver en alt for langsomt virkende rationalisering.

MAN KAN beklage, at jernbanen blev opfundet før automobilen. Havde rækkefølgen været omvendt, ville en bilmættet verden med ufremkommelige bygader og overfyldte autostradaer have hilst skinnevejen velkommen som en løsning på en situation, der var gået i hårknode. Bilen havde så dengang været tidligere tiders dagvogne, karrusser og kareters afløser, og man ville nu efter bilernes tidsalder hilse jernbanen velkommen som en ny, helt tidsvarende løsning på transportproblemet. De unge ville med foragt se på den ældre generations forældede køretøjer, og med begejstring benytte den

kollektive på længere afstande altid hurtigere jernbane. – Nå, det var vist for romantisk. Vi står over for noget meget mere realistisk.

NY GENERALDIREKTØR er et spørgsmål, der nødvendigvis skal tages stilling til i den nærmeste fremtid. Længe har der lydt røster om at tage en mand fra det private erhverv til denne post. I den seneste tid har været nævnt navn på en mand, der hidtil har beskæftiget sig med grønlandske forhold. I spørgsmålet her om jernbemand eller privat mand, vil vi gerne minde om årene 1915-1931, da vi sidst havde en ikke-jernbanekyndig mand på generaldirektørposten. Det var den århusianske sagfører Andersen Alstrup. Han var jordens fredeligste mand, men en mand, der kunne betyde noget for banerne, var han absolut ikke. Hvor skulle han dog have forudsætning for at kunne det? Ingen nulevende tør vel betegne dette valg som noget efterfølgelsesværdigt. Sammen med trafikminister Friis-Skotte fik han inført de for DSB så regnskabsmæssigt tyngende renter og afskrivning. Det hele er egentlig uden betydning for statskassen, da den regnskabsmæssige indtægt for renter og afdrag, må tilbagebetales ved dækning af DSBs underskud. Altså kun regnskabsmæssig ulejlighed.

-bro.

Månedens emner ...

Ny Lyngbyvej station

Arbejdet med den nye Lyngbyvej morgade vil kræve at DSB i løbet af sommeren må i gang med forlægning af sporene fra de nuværende broer over Lyngbyvej. Et femfløjet broanlæg, der skal erstatte de nuværende broer bliver udbudt i licitation omkring 1. april. Der skal således også bro og spor til Hareskovbanens kørsel til og fra Svaneøllens station.

Forlægningen af godsforbindelsesbanen nordpå, så den lige øst for Lyngbyvejen kommer til at løb parallelt med de nuværende S-banespor og sporene til Hareskovbanen betyder sammen med udvidelsen af Lyngbyvejen til knap 80 m, at den nuværende Lyngbyvej station må nedrives. En ny station skal indrettes under det kommende broanlægs østlige ende mod byen. I alt skal der inden for de næste to år udføres DSB-anlægsarbejder for 25 mill. kr. i forbindelse med Lyngbyvejens udvidelse.

Efter planerne skal broarbejderne over Lyngbyvejen begynde med opførelsen af to nye broer imellem Frihavnsbanen og de nuværende S-togsbroer. Når de er færdige, lægges S-togstrafikken fra Vanløse til Hellerup over på den nordligste af dem, mens Frihavnsbanen får den sydligere, og deres nuværende brooverføringer rives ned, så nye broer kan opføres.

Derefter forlægges S-togssporet Hellerup-Vanløse over på den sidst støbte af disse broer, så den sidste af de gamle broer kan nedrives og genopbygges. Derefter flyttes de respektive linier tilbage igen.

Publikum skal under anlægsarbejderne betjenes fra en midlertidig station, der etableres under de to først byggede nye broer, ligesom der må etableres en midlertidig perron og et midlertidigt køreledningsnet.

Hvem ejer luftrummet over os?

Utroligt hvad der kan skabes juridiske problemer om. I lange tider stod striden om det var DSB eller Københavns kommune, der ejede hullet, hvor S-togene kører mellem Jarmers Plads og Kampmannsgade.

Ved DSBs ret luftige planer om at bygge en skyskraber med air-terminal over banegraven mellem Hovedbanegården og Vesterbrogade, ved man ikke rigtig hvem der ejer luftrummet over banegraven. Staten har købt en del af

arealet og eksproprieret sig til andre dele, mens det menes kun at give ret til at anlægge jernbanespor på arealet.

Københavns kommune hævder at have ret til dele af luftrummet – og begge parter har erkendt, at ingen af dem har den fulde ejendomsret – og at ingen af dem kan bygge, uden at den anden part er med i fordelingen af grundværdien.

Rødby Færge-Puttgarden

Den stadig stigende trafik på denne rute kræver nu betydelige udvidelser i land på begge sider af overfarten. Det drejer sig om udvidelse af opmarchbaner for biler og forlængelse og ny-anlæg af sporområdet.

For Rødby Færges vedkommende drejer det sig om 16 nye bilopmarchbaner, forlængelse af de nuværende spor samt anlæg af to helt nye færgepor.

Fra 1972 ventes en ny tysk færge indsat på overfarten, derved skulle overfarten kunne besejles af fem færges i sommerhalvåret og fire om vinteren. Allerede fra sommerplanen i år vil der kunne overføres 600 biler flere i hver retning end som i sommeren i fjor.

Færgen »Kong Frederik« har afløst færgen »Deutschland« mens denne har været til årligt eftersyn. Nu er »Kong Frederik« til årligt eftersyn hos B & W. På vejen dertil kolliderede den i tæt tåge i Drogden med en mindre norsk fragtbåd.

Nye lyntogsforbindelser

Fra sommerkøreplanens ikrafttræden den 31. maj indsættes der tre nye lyntogspor daglig, hvorefter der daglig overføres 7.600 lyntogspladser over Storebælt.

Lyntog »Vesterhavet« København-Esbjerg. Kh afg. 10.55, Esbjerg ank. 15.34. Retur: Esbjerg afg. 16.35, Kh ank. 21.08.

Lyntog »Vendsyssel« København-Frederikshavn. Kh afg. 12.02, Fr.havn ank. 19.45. Retur: Fr.havn afg. 8.50, Kh ank. 16.28.

Lyntog »Slesvigeren« København-Flensborg. Kh afg. 14.00, Flensborg ank. 19.16. Retur: Flensborg afg. 9.25. Kh ank. 14.40.

S-tog med radiotelefonforbindelse

DSB har besluttet at anvende 3 mill. kr. på en fuldstændig radiotelefonforbindelse med samtlige S-tog, og man

har nylig skrevet kontrakt med Storno om arbejdets levering.

Et forsøgsanlæg har været i gang et års tid og Stornos radioingeniører har i lige så lang tid været beskæftiget med målinger på bybanen.

Et par hundrede S-tog skal udstyres med sender og modtager med automatisk kanalvalg. S-togsføreren skal være i konstant forbindelse med fjernstyringscentralen, der er udstyret med sportavle, hvorpå man kan følge S-togenes kørsel på samtlige linier. Samtidig etableres der højttaler i hele vogn-toget, hvorigennem S-togets fører kan orientere togets passagerer, hvor længe fjernstyringscentralen mener at evt. togstop vil vare.

Det vil vare 2-3 år før alle S-tog kan være forsynet med disse installationer. Når dette er sket vil man fjerne de mange telefonskabe ved signalerne, da disse bliver unødvendige.

Der mangler endnu et led i underretninger til publikum om årsag og varighed ved togstop gennem perronernes højttalere, men man har planer om et halvautomatisk underretningssystem.

De mest almindelige årsager til togforsinkelser sættes på bånd, så fjernstyrelsen, der ved sådanne lejligheder har rigeligt at foretage sig, blot behøver at trykke på de knapper, der udløser båndenes tekster til de linier, der berøres af forsinkelser. Derudover vil der blive de få tilfælde af helt usædvanlige uregelmæssigheder i toggangen, der ikke er optaget på bånd.

Før hele landet er dækket af fjernstyringscentraler vil det ikke være muligt at indrette lignende radioteleordninger i forbindelse med fjerntrafikken.

Otte nye færger

Da udsigterne for brobyggeriet stadig står hen i det uvisse, ser man sig nødsaget til at planlægge og bygge nye færger, for til stadighed at kunne følge den stadig voksende trafik på overfarterne. Programmet for anskaffelse af færger i de første ti år ser således ud:

Ny færge Helsingør-Helsingborg. Sættes i drift i slutningen af april 1970.

»Tredæker« nr. 2 til Store Bælt. Kontrakt med værft til april 1972. Skulle kunne være færdigbygget sommeren 1972, men fuldføres måske ikke før foråret 1973.

Ny tresporet jernbanefærge til Korsør-Nyborg-overfarten. Indsættes sommeren 1973.

Moderne færge til Bøjden-Fynshavn-ruten. Klar inden 1975.

Månedens foto

Ny Østersø-færgе til Rødby-ruten. Færdigbygget omkring 1975. (Tyskerne kommer med ny færgе i 1972).

Tredækker nr. 3 til Store Bælt. Færdig 1975-76.

Endnu en bilfærgе til Bæltet. Behov for levering omkring 1979.

En jernbanefærgе. Færdigbygget i perioden 1975-80.

Store Bælts tre-dæks færgе nr. 2 bliver 130 meter lang og 17,70 meter bred, mens højden fra køl til kommandobro er beregnet til 22 meter.

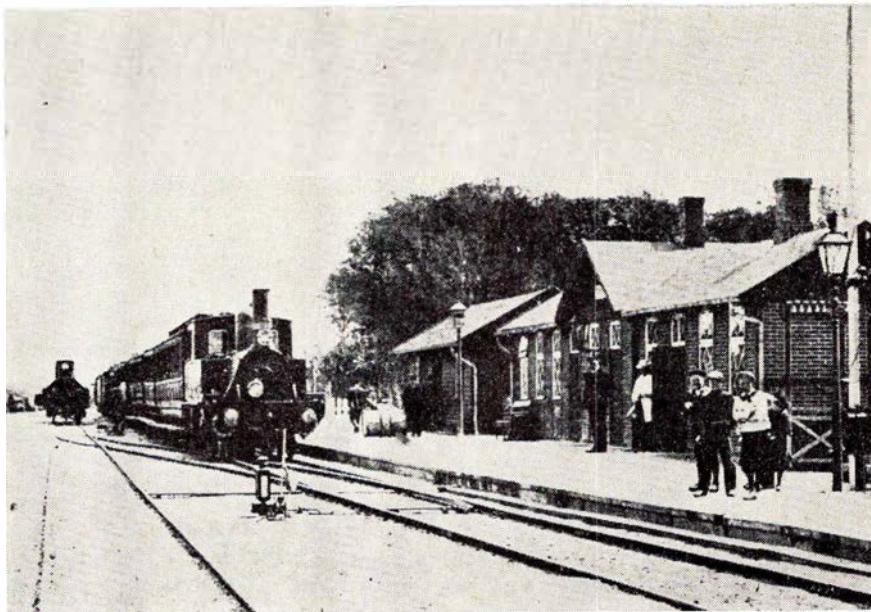
Tages alle tre dæk i brug til personbiler, er der plads til næsten 450 ad gangen. Færgen får plads til 1.500 passagerer, og da man ved, at »alle vil oven på i skibet«, mens kun få ynder at opholde sig i de nedre regioner, indrettes alle saloner over bildækkene.

Klageprotokollen

Servering i tog

Når man rejser meget med lyntog og internationale tog, kan man ikke lade være med at studere det i toget tjene-stegørende personale og dets optræden overfor publikum. For det ved jernbanen ansatte personales vedkommende, er det mit indtryk, at det i det store hele yder en udmærket service. Derimod er der et punkt, som det er værd at se lidt nærmere på, og det er hele problemet vedrørende servering af mad og drikke i tog.

Vil man trække de langvejsrejsende fra landevejen til skinnerne, så kan man ikke byde dem den betjening, som i dag ydes. I tog, hvor salg sker fra en transportabel vogn, præsenteres man meget ofte for personale i usandsynlig snavset påklædning, opknappet jakke, åbenstående skjorte o. lign. Samtidig fører enkelte et sprog, der nærmere hører hjemme på en havneknejspe og ikke i et tog med så sammensat et publikum. Og det er jo ikke ligefrem,

Vanløse station ca. 1905

Denne gamle og hyggelige bindingsværkbygning med røde sten må være bygget i årene lige efter århundredskiftet. Vanløse blev billetsalgssted i 1898, B med sidespor 1905 og station i 1913.

Billedet menes taget i 1905. Den første store ombygning af stationen fandt sted i årene 1928-30. Anden ombygning i 1937-41. S-station fra april 1934.

fordi varernes priser er lave, tværtimod.

I lyntog og restaurationsvogne ser man desværre ofte serveringspersonalet sidde i selskab med kunder og drikke øl. Heller ikke det kan man byde banens kunder.

Et forlydende siger, at DSBs kontrakt med den nuværende forpagter ophører omkring 1972 og at der derefter vil ske ændringer af forholdene. Lad os håbe, dette er korrekt, og at der vil blive foretaget betydelige forbedringer. Bedre sent end aldrig.

Men mere kvalificeret personale løser trods alt ikke hele problemet. Hvorledes er det med spisevognenes indret-

ning? Ja, her har man de bedste muligheder for at sammenligne med vore nabobaner mod nord og syd. Både SJ og DB har virkelig gjort meget ud af en publikumsvenlig indretning af deres vogne. Der er dug på bordet (selv om den er lavet af papir), der er et alsidigt menukort, fuldstændig som en første-klasses restaurant, og man gør et stort arbejde for at levere varer af god kvalitet. Det sidste nye er smarte nyindrettede cafeteria-vogne med hurtig betjening og priser, alle kan være tjent med, som svenskerne har sat i drift. Her er noget at lære for DSB. Nu er jeg ikke i tvivl om, at man vil argumentere med de korte afstande her i landet, men det

To oaser på Københavns Hovedbanegård

**Hovedbanegårdens
Restaurant**

KØBENHAVN

TLF. 14 12 32

F. L. Viltoft

Nyt fra hele verden

Kulturfilm

Musikfilm

Farcer

Tegnefilm

— vi har cinemascope

11 35 40

Ferie- og udflugtssteder

RESTAURANT
SUNDKROEN
og Banegårdsrestaurationen
HELSINGØR
-med udsigt over Øresund

Spis på .....

KFUMs CAFETERIA
Gothersgade 30 - Fredericia
Tlf. 92 04 66

God daglig middag
samt lækkert smørrebrød og kaffe

duer jo ikke. Skal man rejse mellem landsdelene, kan man nyde et måltid på færgen, men dels er det ikke sikkert, tidspunktet passer de rejsende, dels er der jo langt fra Storebælt til vore endestationer i Jylland, så appetitten kan nå at melde sig igen. En rejse op gennem Jylland varer tilstrækkelig længe til, at der er behov for en god restaurationsvogn og ikke de i øjeblikket kørende primitive.

I mange år troede man ikke på behovet for liggevogne, så lavede man forsøget, og nu er disse blevet en sådan succes, at kapaciteten skal mere end fordobles. Lav nogle tiltalende spisevogne eller cafeteria vogne og det vil vise sig, at der er et tilstrækkeligt stort behov. Blot der ydes kvalitet for folks penge. Prøv blot.

-tl-

Skjern

SKJERN CYKLELAGER
CYKLER - CYKELDELE - AUTOCYKLER
Tværgade 2 . Skjern . Telf. 35 11 33

Til nye abonnenter, januar 1970

samt til abonnenter der har meldt flytning januar 1970:

Avispostkontoret har på grund af sygdom sinket udsendelsen af *Jernbane-Bladet* til ovennævnte abonnenter i 14 - fjorten - dage. Det er for os ubegribeligt, hvilket det også er for abonnenterne, der har ringet og skrevet til os.

Skulle der endnu være nogle der ikke har modtaget januar-nummeret beder vi Dem underrette os, hvorefter et eksemplar omgående vil blive afsendt herfra.

Erindres det...

For 50 år siden . . . februar 1920

I anledning af, at afstemningen i Sønderjylland vil kræve indsat en del særtog, anmodes publikum om at indskrænke indleveringen af vognladningsgods så meget som muligt i tiden fra den 7. til 10. februar.

En lastbil kørte den 9. i fuld fart ind i siden på et af Amagerbanens loko, der netop passerede overkørslen ved Øresundsvej. Maskinen blev afsporet, personalet kom intet til, men bilens fører blev alvorligt kvæstet.

Dæmningskredene ved Munkebjerg ved Vejle vil forsinke anlægget af dobbeltsporet nogle måneder. I øvrigt har man nu sikret sig ved opstilling af lysmaster, såfremt det skulle blive nødvendigt at udveksle rejsende på stedet, hvis der sker yderligere dæmningskred her.

Jernbane-Bladet

2. årgang . . . februar 1945

På grund af snevanskeligheder måtte al toggang på strækningerne Langå, Struer, Esbjerg og Hobro-Ålestrup indstilles den 5.

Under snerydning på strækningen Hobro-Løgstør væltede den 6. et damploko, hvorved lokoføreren blev dræbt.

I dagene den 8.-9. har der ikke været færgeforbindelse fra Sjælland til Fyn. Efter nødkøreplanens indførelse er der kun halvt så stor toggang som i den dårligste periode under 1. verdenskrig.

Under det stærke snefald den 6. blev en rejsende, der hverken havde billet eller penge, afleveret på Bramminge station. Det var godt, sagde stationsbestyreren, vi mangler folk til snerydning. Bare tag fat, så er penge til billetten snart tjent ind. Og sådan blev det.

Trafikmedhjælper E. D. Jakobsen (nu otas i Roskilde) havde den 6. vagt på Hvalsø station. Her blev han kl. 3.30 om natten holdt op af en pistolbevæbnet røver, der forlangte pengekasserne udleveret. Det ville Jacobsen ikke godvilligt gå med til, men gik i stedet i kamp med røveren. Der faldt drøje slag til begge sider, indtil det lykkedes Jakobsen at få vækket stationsforstanderen, hvorefter røveren forsvandt. I farten glemte han sin hat.

Som følge af et akselbrud afsporedes morgentoget på Nærumbanen den 13. Kun materiel skade.

På grund af kulmangel vil persontogene på Fyn og i Jylland fra den 15. kun køre tirsdage, torsdage og lørdage.

R. COLLSTROP A/S

Hausergården . 1124 København K . Tlf. (01) *14 08 48

Kl. ca. 23 eksploderede den 24. en fosforbombe i forreste vogn i et nordgående eksprestog ved Hobro. 10 rejssende blev dræbt og 30 såredes.

Ved remisen i Frederikssund blev om aftenen den 27. ødelagt et lager af reservedele til sporskifter efter en bombeeksplosion.

Den 28. kl. 17.15 eksploderede en bombe i en personvogn i et godstog, under udkørsel fra Roskilde mod Holbæk. Ti rejssende og tre blandt jernbanepersonalet blev kvæstede.

En række 67-årige tjenestemænd med trafikinspektør M. E. Jensen i spidsen havde sagsøgt DSB for at have nedsat alderen for tjenestemænds afsked fra

70 til 67 år. Østre Landsret kunne ikke give sagsøgerne medhold, og DSB blev tilkendt 800 kr. i sagsomkostninger. Sagen appelleredes til Højesteret.

Da Køge-Ringstedbanens motorvogn kører ved gengas, har banen fået tilladelse til at køre hver dag, selv om alle andre baner kun må køre hver anden dag.

De tre mand, der udgør Maribo-Torrig banens likvidationsudvalg, er dømt til at betale banens bo 11.500 kr. plus 800 kr. i sagsomkostninger, i anledning af, at den sagfører, som udvalget havde antaget som medhjælp ved likvidationen, havde brugt af boets penge til egen fordel.

I anledning af . . .

Fra en svunden tid

Stationsforstander A. Juul Sørensen, Give, fyldte den 26. januar 70 år og fratrådte derefter sin 52-årige jernbanetid. I en afskedssamtale med Vejle Amts Folkeblad skrives der bl. a.

28. juni 1917 begyndte jeg som elev på Kibæk station. Jeg glemmer ikke den velkomst, stationsforstanderen gav mig, da jeg arriverede med håndkuffert. »Tag du hellere og send den kuffert hjem. Det job her er ikke noget for dig, det er simpelt hen noget skidt,« sagde han. Og noget om snakken var der. Månedslønnen for en elev var 42,50 kr., og det strakte slet ikke til, for jeg skulle betale 60 kr. pr. måned for kosten på det pensionat, hvor jeg spiste.

Fra Kibæk kom jeg til Skals station. Her, som alle de andre steder var der et fast sted, hvor eleven skulle bo og spise. Stedet, jeg blev henvist til, var kroen. Værten – en prægtig mand – forlangte 60 kr. for kost og logi, men,

tilføjede han, du må under ingen omstændigheder købe noget på kroen.

I 1917 tjente en stationsforstander ikke engang så meget som en arbejdsmand, og jernbanefolk blev faktisk betragtet som noget skravl. Strejke kunne vi ikke, men jeg husker, det var på tale, at vi alle skulle sige vore pladser op. Stationsforstandere og personale på strækningen fra Herning til Skjern var i den anledning samlet til møde, men havde ikke råd til at leje et ordentligt mødelokale. Vi måtte tage til takke med kroens »bissekammer«, hvortil førte en hønsestige. Her sad vi ved et stearinlys og drøftede de forfærdelige lønforhold. Til eksempel kan jeg nævne, at en ung, gift medhjælper i 1918 fik en månedlig gage på 65 kr.

Derefter et halvt år som elev i Brande, hvorfra jeg kom til Skive. Arbejdstiden strakte sig fra kl. 6 morgen til kl. 20, og opnåede man at få en fridag, skulle man være meget taknemlig.

Så på jernbaneskole i Roskilde. Det

Juridiske konsulenter

HELGE KNUB

Landsretssagfører

Søndergade 10-12 – 8000 Århus C

Telefon (06) 13 01 00

BØRGE GADEGAARD

Advokat

Møderet for Højesteret

Danmarksgade 33 – Fredericia

Telefon 92 41 33

Kontortid: 9-16, lørdag lukket

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter

Dag- og ugeblade

Rejselekture

Bøger og papirvarer

Film og kuglepenne

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet

Aktieselskab

i Danmark

STENVAD kager

— det store navn i SM Å kager

Alt i tandteknik

Reparationer . Omstillinger og underføringer

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c - FA. 880

***
damm's
***
radio

ALBERTSLUND

64 70 88

Service: 64 79 52

var en kostskole med pligter fra kl. 7 til 21.30.

Min store hobby har siden drenge-årene været at male og tegne. Den hobby regner jeg med at satse ekstra meget på nu, hvor tiden er til rådighed.

80 år

Stationsforstander R. Larsen, fh Nakskov, fyldte den 30. december 80 år. I en fødselsdagssamtale med Lollands Tidende hedder det bl. a.

– Når man taler om poesien, må man ikke glemme, at den på glimrende måde kunne koordineres med en indbringende trivsel af banen. Nu har LJ – ligesom alle andre baner – et stort årligt underskud, men fra 1911 og til 1933 oplevede vi ikke et eneste underskud. Hvert år kunne vi glæde os over et pænt overskud. Hvordan Lollandsbanen skal redde sig ud af sine økonomiske vanskeligheder, har jeg desværre ingen universal-løsning på – men gid den vil bestå! Med de store virksomheder i Nakskov vil der fortsat være et stort behov for jernbanen mellem Nykøbing F. og Nakskov.

Struer. – Borgmesteren i Struer har protesteret over for DSB, fordi der ikke ansættes ny banegårdsrestauratør på Struer station.

Sommersted. – DSB har for anden gang fået afslag på ansøgning om at måtte sælge et ledvogterhus og udstykke grunden, der er på i alt 400 kvm.

Jernbanerestaurationer. – I løbet af de kommende fem år er det meningen at nedlægge halvdelen af landets jernbanerestaurationer. I stedet skal der fra små kiosker sælges pølser, færdige retter m. m.

Korsør. – I løbet af indeværende år vil bygning af et nyt godspakhus med et areal på ca. 400 kvm blive påbegyndt. Det nuværende pakhus er bygget i 1856.

Myndighedsalder. – Med virkning fra 1. januar er myndighedsalderen nedsat til 20 år, og den 20-årige kan herefter

påtage sig økonomiske forpligtelser og gifte sig uden forældrenes samtykke.

Afsked. – Generaldirektør P. E. N. Skov har søgt afsked med udgangen af august måned.

DSB regnskabet. – Den bedring der sidste sommer begyndte at vise sig i DSBs regnskaber synes at være ved, idet driftsregnskabet i de tre første kvartaler af regnskabsåret viser, at driftsudgifterne ikke er steget væsentligt.

Rejsebureau. – Dansk Idrætsforbund overvejer alvorligt at ville starte eget rejsebureau.

Underskud. – Færgen mellem Orø og Holbæk havde sidste år et underskud på 100.000 kr.

Vingehjulet. – Det påtænkes at udsende »Vingehjulet« med personligt eksemplar til alle varigt beskæftigede, hvorefter »Personalialia« i bl. a. »Jernbane-Tidende« vil udgå.

I få linier

Hedensted. – Der lægges for tiden nyt overhalingsspor på Hedensted station, hvorefter overhalingssporene på Daugård og Løsning stationer fjernes.

Svendborg. – Hver gang der skal være stabelafløbning på Svendborg værft, må der bygges ny sliske, der passer til den pågældende båd, der skal søsættes. Det skete også ved den nye Helsingørfærges søsætning.

Snerydning. – Under snerydning med plov på strækningen Lunderskov-Padborg viste det sig, at et My-loko bedre kan sejtrække sig gennem driverne end som tilfældet var med damploko, der stadig måtte tage tilløb for at kunne forcere driverne.

Vognophobning. – For at lette på den store vognophobning af tomme svenske vogne, har jernbanefærgen »Asa Thor« været indsat på ruten København-Malmø i weekenden den 17. og 24. januar.

Modelbanepenge. – Modelbanetoget på Nykøbing Fl., der havde kørt 60 km, havde dermed indkørt 2.660 kr. Der blev derved 2.400 kr. til velgørenhed i Nf.

KAROLINES meriter

Lidt om ben

Jeg har altid næret en afgjort antipati mod ben. Det vil altså sige ben i mad – ellers – nå. Jeg kan til nød forsone mig med skaffet på en kotelet og den slags, men små ben som kan være og altid er i kyllinger og fisk er absolut af det onde. I kyllinger generer de mig nu ikke synderlig, da der så godt som aldrig bliver serveret kyllinger for mig, derimod er benene i fisk en plage, som jeg jævnligt – alt for jævnligt, må døje med. Og jeg har aldrig kunnet indse, hvad det skal gøre godt for med alle de ben, lad gå at fiskene skal have rygrad og ribben ligesom andre skabninger, det er der ikke noget at sige til, men alle de utallige millioner af småben er da kun for at gøre fiskespiseriet til en lidelse og en livsfarlig form for indtagelse af næring.

Karoline ser helt anderledes på den sag, eller rettere hun har set anderledes på det indtil en dag i forrige uge, da hun blev omvendt og nu fuldtud deler mine anskuelser om ben. Jeg er ikke skadefro, tro endelig ikke det, og mindst af alt ønsker jeg fortræd over Karoline – men alligevel, det er nu rart, når vi er enige.

Vi fik hornfisk til middag. Karoline serverede den med en mine og gebærder, som om det var en ret for guder, hun stillede på et kongeligt bord og sagde værsgod med en betoning, som skænkede hun os selve livets kilde. Jeg ville nu meget hellere nøjes med kartoflerne alene, for hornfisk smager jo ikke af noget, og alle de djævleblændte spidse ben gør spisningen af hornfisk til en direkte livsfarlig historie. Men for skams skyld tog jeg et stykke, det mindste jeg kunne finde og sad og rodede lidt med det, mens jeg måtte pille ben ud af munden hvert øjeblik. Benene i hornfisk er nu også ualmindelig ondskabsfulde og umedgørlige, og selv om deres giftigt grønne farve gør dem lettere at opdage, er de på grund af deres store mængde vanskelige at undgå. Jeg kunne ikke overfor min samvittighed forsvare at lade være med at advare børnene:

– Pas endelig på, at I ikke sluger benene.

Karoline ser hånligt overlegent på mig.

– Sådan nogen små ben gør da ingenting.

– Fiskeben er farlige. Mange mennesker dør af at få fiskeben i halsen.

– Jeg har nu aldrig fået ben i halsen, og jeg sidder da ikke sådan og piller de fine ben fra. Skulle man gøre det, så fik man da aldrig noget.

– Nemlig.

– Du er pjattet med – –

Længere kom hun ikke. Hun blev pludselig bleg, rejste sig og gik ud i køkkenet. Da hun kom ind igen, var hun endnu bleg og havde tårer i øjnene.

– Hvad er der i vejen? Du har vel ikke fået ben i halsen?

– Jeg er bange for det. Jeg mærkede pludselig sådan et stik, og nu vil det ikke gå væk, det bliver ved at stikke, hver gang jeg synker.

Så var spillet altså gående. Hun havde virkelig fået et af »de rare små ben, der ikke gør noget« i halsen. Vi prøvede alle de hidtil kendte og en del hidtil ukendte midler, men ingenting hjalp. Og da hun altid har været bange for, at hun skulle dø, så snart der er lidt i vejen, spurgte hun hvert øjeblik:

– Tror du, det er farligt? Tror du, det kan sætte sig til blodforgiftning? Tror du, det kan blive årsag til kræft? osv.

Jeg trøstede hende, så godt jeg kunne ved at sige, at sådant noget jo selvfølgelig kunne ske, men ganske afgjort ikke skete i dette tilfælde.

Der var ikke noget at gøre, og selv om hun nødigt ville, måtte hun til lægen, der efter undersøgelse og forsøg erklærede, at han ikke kunne hjælpe hende på anden måde end med en henvisning til specialist. Hun var langt nede, da hun kom hjem, og jeg måtte med hende til specialisten for dog at være til stede, hvis hun ikke skulle komme over det.

Hun kom over det. Siden har vi ikke fået fisk – men i dag erklærede hun (den slags siger hun ikke, men erklærer):

– Jeg bliver nødt til at købe sild i morgen, ellers kan pengene ikke slå til. Men jeg er så hundeanst for at få ben i halsen.

Jeg foreslog hende derfor at købe ål i stedet for. Det svarede hun ikke på.

Lady.

Keine Hexerei

– Hvordan kan han dog have opsparet sådan formue – med den indtægt?

– Joh – med systematisk og principfast orden i pengesager!

– Aha, ja det kan passe, for han vil – principielt – nemlig aldrig betale, hvad han skylder!

Smeltning i sporskifter

Af overingeniør W. WESSEL HANSEN, sikringstjenesten

Første forsøg med varme

Omkring 1935 påbegyndte statsbanerne de første forsøg på at komme driftsforstyrrelserne under snevejr til livs, idet der på et par sporskifter i Hellerup installeredes nogle elektriske varmelegemer, hvis grunddele var hentet fra en strygejernskonstruktion. Allerede nogle år forinden var det dog forsøgt at udnytte gasopvarmning, men uden noget større held.

For så vidt var de elektriske forsøg ret vellykkede bortset fra, at der ofte skete ledningsbrud inde i elementerne som følge af de store mekaniske påvirkninger, varmeelementerne blev udsat for under togpassage. Selvfølgelig forsøgte det at komme disse og andre børnesygdomme til livs, men desværre var effektforbruget pr. sporskifte så stort, at det også økonomisk set viste sig at være en u hensigtsmæssig løsning af smelteproblemerne.

To forhold bemærkedes allerede dengang at være væsentlige, dersom man skulle komme videre med elektrisk smeltning i sporskifter:

Man måtte bort fra den direkte anvendelse af 220 volt vekselstrøm, idet denne spænding ved en række sikringsanlæg (dog ikke i Hellerup) kunne medføre fare for, at sikringsanlæggene kunne blive mindre sikre, fordi en overgang i et varmeelement fra de 220 volt til en isoleret skinnestreg kunne medføre, at et besat spor fejlagtigt registrerede ubesat spor.

Man måtte finde frem til en varmemetode, hvor sideskinner og tunger ikke opvarmedes til for høje temperaturer, således at varmetabene ved udstråling til de uskadelige snemængder blev mindst mulig.

I årenes løb – ikke mindst efter sidste verdenskrig – er der »opfundet« mange systemer, der alle i starten syntes at være de helt rigtige. Den konstruktion, statsbanerne satsede mest på en overgang, var opvarmning af tunger og sideskinner ved hvirvelstrøm i selve jerndelene. Også dette system viste sig desværre at have mangler, ikke mindst af montagemæssig art.

Idé fra el-køkken

Fra udformningen af elektriske køkkener hentedes da den idé, at varmeelementet kunne udføres som en kobberkappe, hvori der isoleret indstøbtes en kobbertang. Varmeelement af denne art – med driftsspænding på ca. 3 volt – kunne let befæstes direkte til sideskinner, og det kunne på relativ simpel måde forbindes til en varmetransformator, der omsatte de 220 V til 3 volt. Af nævnte type varmeinstallation er der i S-baneområdet i årenes løb installeret ca. 220; dertil kommer ca. 135 på fjernstyrede stationer. Det bemærkes, at sporskiftetungerne ikke blev forsynet med en varmeinstallation.

I og for sig viste denne konstruktion sig at være vel anvendelig, men desværre var nogle – tilsyneladende betydningsløse – enkeltheder konstrueret forkert, hvorved der fremkom relativt hyppige svigtninger af varmeelementet. Ved stærkt skiftende temperaturer dannedes der endvidere mellem tunger og sideskinne kraftige ismasser, der vanskeligt kunne fjernes. Desuden viste det sig, at næsten hele den tekniske

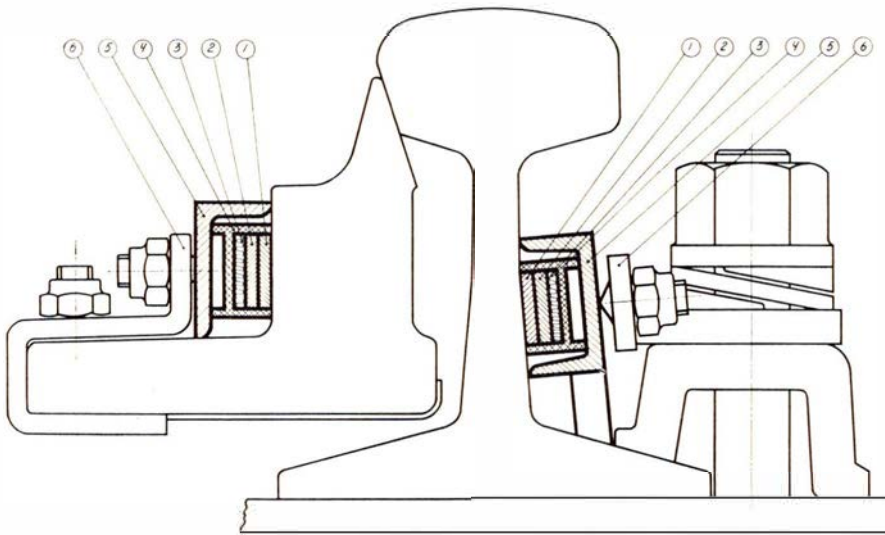
AIDS

ANKER 7 KASSEAPPARATER

ANKER DATA SYSTEM 1/2
TOMSGÅRDSVEJ 15 · 2400 KØBENHAVN NV
TLF. (01) *10 33 33

AALBORG AARHUS ODENSE
(08) 12 26 77 (06) 12 26 77 (09) 12 26 77

Snit gennem en sideskinne og tilsvarende tunge ved det standardiserede varmesystem. Ved hjælp af afskærmningen med isolationsstoffer er det hindret, at varmeelementet (kobberlederne) afgiver varme til den omgivende luft.

1. Isoleret kobberleder – 2. Uisoleret kobberleder – 3. Mica-isolationsplade – 4. Teflon-isolationsprofil – 5. Afskærmning – 6. Spændebøjle

varmeinstallation gik tabt, når pågældende sporskifte blev udskiftet med et nyt.

Fortsatte eksperimenter

I forsommeren 1968 påbegyndtes af nævnte grunde en systematisk undersøgelse af, hvilke forbedringer man kunne indføre ved sporskifte-varmesystemet, men under bibeholdelse af de hidtil anvendte stærkstrømsanlæg, herunder den hidtil anvendte varmetransformator. Ved undersøgelserne koncentrerede man sig om at få kendskab til, hvilke fordele der ville opnås ved dels at opvarme såvel sporskiftetunger som sideskinner, dels at hindre varmeudstrålingen til de reelt set *uskadelige snemasser*.

Alle forsøg måtte – på grund af årstiden – afholdes på vort værksted i

Vanløse, og de blev derfor i det væsentlige baseret på at sammenligne en række temperaturmålinger. Alle forsøg godtgjorde med tydelighed, at der ved brug af en isolerende afskærmning af varmelegemet i retning bort fra skinne og tunge kunne opnås en så stor energibesparelse, at den hidtil anvendte transformator også kunne strømforsyne et varmelegeme på sporskiftetungen.

Imidlertid varede de mange målinger, kassation af metoder og materiel så lang tid, at vinteren 1968–69 stod for døren. Skulle praktiske prøver finde sted, måtte der træffes en hurtig afgørelse om selve den tekniske udførelsesform og basere denne dels på de indendørs målinger, dels på et par udenørs prøvemontager. Det var bl. a. nødvendigt at skaffe sig indgående kendskab til, hvor lave skinnetemperaturer

man kunne anvende og dog få tilfredsstillende snesmeltning.

Ved de da valgte konstruktioner og materialer viste der sig under montagen enkelte mangler, men selve princippet stod sin prøve; ikke mindst med hensyn til valg af lav skinnetemperatur. Efter at have installeret det nye system på 29 sporskifter i vinteren 1968–69, indstilledes ændringen af de gamle installationer, idet man endnu en gang ønskede at foretage en systematisk gennemgang af alle enkeltheder ved varmeinstallationen. Denne disposition har vist sig at være særdeles gunstig, idet man derved fandt frem til såvel lettere og billigere montageformer samt bedre egnede isolationsstoffer.

Den nye opvarmningsmetode har vist sig at have følgende fordele:

Et sporskifte af type 1:11 kræver tilført ca. 6kW, idet sporskiftetungen nu også opvarmes.

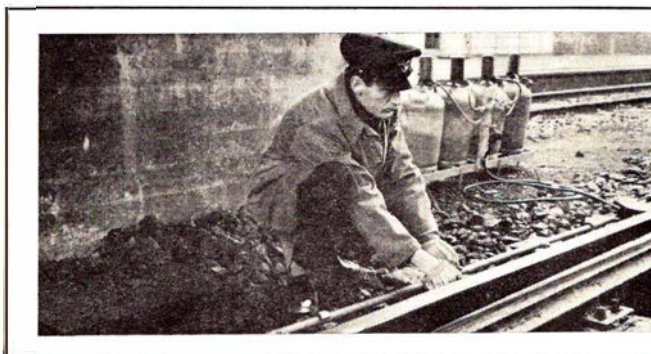
Påmontagen af varmedetaljer m. v. sker uden boring i skinnerne, og den kræver derfor kun kort tid.

Ved udskiftning af sporskiftet kan alle varmedetaljer genanvendes.

I vinteren 1969–70 er der etableret i alt 47 varmeinstallationer af den nye type, og fig. 1, 2 og 3 giver detaljer om konstruktion og resultat.

Den elektriske snesmeltning må betragtes som den mest effektive, der findes, men energiforbruget pr. sporskifte er så stort, at metoden *ikke kan anvendes overalt*. Som almen retningslinie gælder, at alle S-banens dagligt befarede sporskifter skal være forsynet med elektrisk snemelteanlæg. Tilsvarende gælder indgangssporskifterne på fjernstyrede stationer på enkeltsporet strækning. Centralbetjente sporskifter på fjernstyrede stationer på dobbeltspor skal også have elektrisk snemelteanlæg, såfremt brugen af overhalingsporet er en ubetinget nødvendighed for opretholdelse af driften.

Imidlertid må man gøre sig klart, at selv en station af relativ beskedent om-

KULDE og SNE??
sporenstregs

Elektrisk opvarmning af sideskinne alene. Billedet taget under snefald og $\pm 5^{\circ}\text{C}$. Her kan varmen ikke forplante sig til tungen

fang (f. eks. med tre togvejsspor på dobbeltsporet strækning) kræver tilført en stor elektrisk energi: Ca. 50 kW, og dette kan ofte være en effekt, der er af samme størrelsesorden som benyttes af samtlige beboere af den derværende landsby. Statsbanerne kan derfor let komme i den situation, at man ikke uden videre kan købe den ønskede elektricitetsmængde. Også anlægsomkostningerne kan blive for store i forhold til nytten; i eksemplet ovenfor vil udgiften blive af størrelsesordenen kr. 100.000.

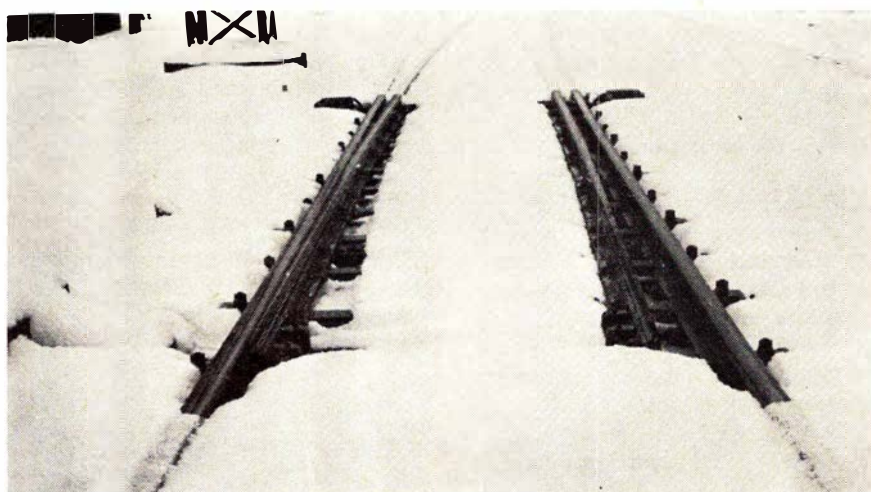
Gasopvarmning

Det fremgår indirekte af det ovenfor omtalte, at større stationer ikke alment kan få elektriske sporskifte-opvarmningsanlæg. Bestræbelserne er derfor de seneste år gået ud på at etablere *gasopvarmning* af så mange sporskifter, at normal drift vil kunne gennem-

føres, såfremt der samtidig er noget personale til rådighed ved udfejnning af sporskifter, når snefygning o. lign. er værst. Gasvarmeanlæggene er desværre endnu ikke så effektive – de giver ganske vist så høj sideskinnetemperatur, at udfejnning kan undlades. Desuden medfører gasopvarmningen ofte, at der fremkommer ubehagelige isdannelser, der kun kan fjernes ved brug af specialværktøj.

Det er derfor hensigten, at vi i vinteren 1969–70 skal foretages forsøg med henblik på at få gasvarmen fordelt bedre; bl. a. således, at sporskiftetungerne får en større del af varmen end hidtil. Der foreligger allerede forslag til et bedre – her konstrueret – varmelement, men der har vist sig vanskeligheder med dets fremskaffelse.

Også problemer ved gasanlæggenes tænding undersøges. De hidtil fremkomne systemer for fjerntænding har vist sig alt for kostbare (ca. samme udgift som for selve gasanlægget), men antagelig kan andre metoder findes. Statsbanerne satser foreløbig på en me-

Den nye opvarmningsmetode, hvor både sideskinner og tunger opvarmes. Billedet er taget under tilsvarende forhold ved det andet billede.

Afdelinger overalt i landet, der udarbejder tilbud uden forbindelse.

DSB benytter DET DANSKE RENGØRINGS SELSKAB A/S overalt i landet til rengøring og vedligeholdelse af waggoner, stationer, administrative områder m. m.

DET DANSKE RENGØRINGS SELSKAB A/S
„SVANEGARDEN“

Hovedkontor: Kollegievej 6 Charlottenlund

tode, hvor sporskifte-belysningsanlægget skal afgive den nødvendige tændingsenergi.

Efter at vi havde modtaget ovenstående interessante artikel, forespurgt

vi overingeniøren om nedenstående tre firmaer, der er kendt af bladets læsere som annoncører gennem en årrække er leverandører til de omtalte snesmeltning-anlæg, hvilket overingeniøren bekræftede.

De tre firmaer er:

Dalsø Gas A/S, Brabrand.
H & K Lübcke A/S, Vanløse
Rask-Pedersen & Dalsgaard A/S,
Nærum

DSBs moderne sporudvekslingsmateriel

En fremragende farvefilm herom

Ved en forevisning af DSBs nyeste interne tekniske film i DSB KINO, angående det hypermoderne materiel til sporlægning, var det vist noget af et chok for i hvert fald vi ældre, der i vor jernbanetid med beundring iagttog at banekolonnerne på ca. 120 mand slæbte sig en pukkel til, når der skulle skiftes skinner ud. Ved den nye mekaniserede arbejds metode kan man nøjes med en arbejdsstyrke på ca. 60 mand.

Ved den gammeldags arbejds metode kunne de 120 mand udveksle gennemsnitlig 200 til 400 m spor pr. arbejdsdag, alt efter hvor lang tid, der kunne etableres sporspærring.

En første modernisering

En omend noget primitiv mekanisering var i de seneste 10-15 år taget i brug ved anvendelse af lette galgekraner anbragt på flade jernbanevogne, hvorved skinnerne kunne løftes ned på svellerne. Skruning af svelleskruerne, der hidtil var foretaget med topnøgler betjent af to mand, blev samtidig erstattet af motordrevne skruemaskiner. Det var allerede et fremskridt, der gjorde det muligt at reducere arbejdsstyrken noget.

Betonsvellerne

Betonen, der forlængst havde holdt sit indtog på de fleste byggeområder, var nu også ved at fortrænge træ- og jernsveller på fremmede baner. I 1952 anlagdes den første forsøgsstrækning med betonsveller på strækningen Roskilde-Hedehusene, der i øvrigt stadig er i brug.

Der blev lagt to strækninger på hver 800 m, den ene med tyske betonsveller af 1-blok typen, og den anden med franske betonsveller af 2-blok typen. Efter seks års prøvetid valgte DSB den franske type, og man gik straks i gang med en større fabrikation af denne type sveller, der har fået betegnelsen RS-

jernbetonsveller, der fremstilles af ingeniørfirmaet Højgaard & Schultz A/S.

Langskinner

Samtidig skete der en udvikling af de nye skinner. Gennem mange år havde man brugt skinner på 12, 14, 15 og 30 meters længde med de kendte skinnævægte på 37 og 45 kg/m. Man gik nu over til skinnelængder på 60 m og en skinnævægt på 60 kg/m. Samtidig gik man over til at bruge langskinnespor helt uden skinnestød.

Til en begyndelse blev skinnerne leveret i længder på 60 m, og blev først sammensvejet efter at være anbragt på svellerne. Nu leverer svejseanstalten i Fredericia skinnerne i 120 eller 150 meters længder.

Galgekraner til betonsveller

Transporten af betonsveller kræver nye enheder til transport af disse. Betonsvellerne vejer ca. 200 kg pr. stk. i

modsatning til træsvellernes ca. 100 kg. Derfor lader betonsveller sig ikke flytte med håndkraft, og derfor blev der anskaffet motoriserede portalkraner og mindre kørende galgekraner.

Det nye materiel

Efter forudgående studier, blev der i Frankrig i 1968 indkøbt nye sporlægningsmaskiner af mest moderne og mekaniserede type. Maskinerne blev første gang taget i anvendelse på Kystbanen nær Hellerup station i 1968.

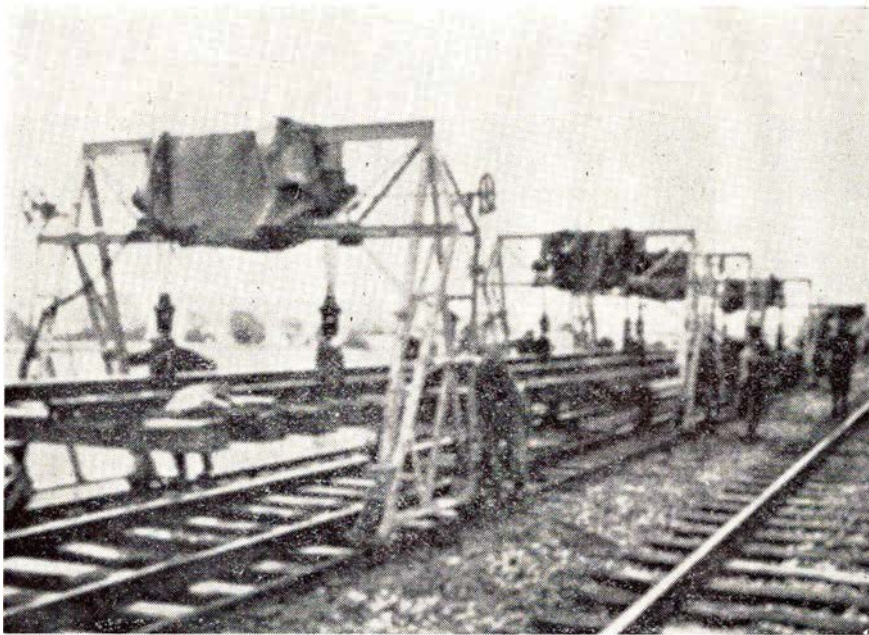
I slutningen af 1969 er der anskaffet yderligere et sæt sporombygningsmateriel af samme type. Med det nye materiel kan der med en arbejdsstyrke på 60-65 mand ombygges 150-200 m spor pr. time, hvilket svarer til en dagsproduktion på 400-1.000 m afhængig af, hvor lang arbejdstid, der kan gives i sporet.

Maskinenhederne består af følgende større maskiner:

Ballastrensemaskine i arbejde

Gammel sporrøkke køres bort

1. Kombineret kantdozer og skinneudlægger.
2. Portalkraner.
3. Bjælke til ophængning mellem portalkraner.
4. Ballastdozer.

De under 2-4 nævnte maskiner transporteres til og fra arbejdsstedet på specialvogne. Af mindre maskiner anvendes svelleskruemaskiner, små galgekraner, skinnesave m. v.

Maskinernes arbejdsorden

Først renses den gamle ballast. Rensningen er afhængig af kvaliteten af den i sporet værende ballast, der kan variere fra en ballastsupplering til hel fornyelse af ballasten. Under rensningsprocessen falder de rensede skærver tilbage i sporet, mens jord og andet affald føres ud på banketten. Der er tempo på ballastrensningen. På en arbejdstid med 6-7 timers sporspærring, renses let en strækning på 800-1.000 m.

Ballastrensningen udføres sædvanligvis et halvt til et helt år før sporfornyelsen finder sted, så ballasten kan få tid til at sætte sig.

Skinner og sveller

Skinnerne leveres fra svejseantaltet i Fredericia på specialvogne i længder på 120 m til sjællandske strækninger, af hensyn til vognenes overførsel på Storebælt, og på 150 m til jysk-fynske strækninger.

Skinnerne aflæsses ved hjælp af en skinneaflekningsvogn på selve arbejds-

stedet og således, at skinnerne lægges på svellerne uden for det gamle spor. Derefter kommer kantdozeren og laver en rende i ballasten på ca. 5 cm dybde under svelleroverkanten på begge sider af sporet, hvorefter kantdozeren skubber de nye skinner ud i disse render, hvor de bruges som køreskinner for portalkraner og ballastdozer.

Arbejdstoget

På stationen, der er udgang for sporudvekslingen, oprangeres derefter et arbejdstog. Forrest i toget anbringes evt.

mandskabs- og værkstedsvogne, betonsvellerogvogne, vogne med portalkraner og bagest ballastdozer. Så er man klar til at tage fat på sporudvekslingen.

Det gamle spor fjernes

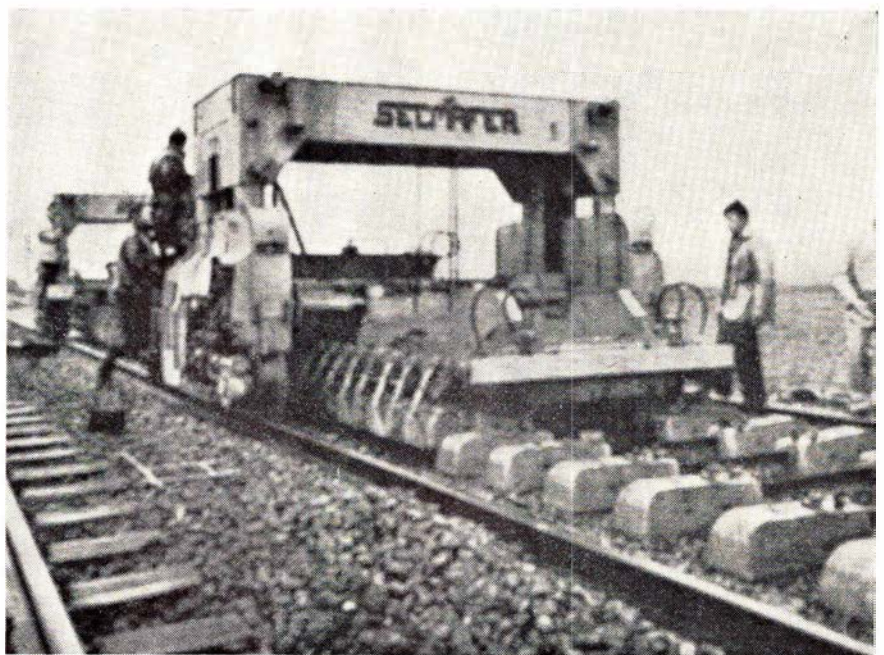
Sporet deles op i sporrammer på 15 m, der lægges oven på hinanden to og to og køres til det tomme vognsæt. På et vognsæt kan transporteres 10 stk. 15 m sporrammer. Det vil vel nok forbyde de fleste, når det anføres, at vognene med det gamle spor køres direkte til skinnepladsen i Fredericia, og først her bliver skinner og sveller skilt fra hinanden. Dette giver bedre mulighed for sortering af hvad der er brugeligt og hvad der straks kan kasseres.

Efter at de gamle sporrammer er fjernet, kommer ballastdozeren og foretager afretning og komprimering af ballastlaget, så det ligger jævnt og fast i den dybde, hvori betonsvellerne skal anbringes.

Når buldozeren er færdig med afretningen, køres betonsvellerne ud. Efter at kørekranerne har aflæst sporrammerne, medtager de ved tilbagekørslen et lag betonsveller. Svellerne er læst således på vognsættet, at de ligger med halv svellerafstand. Et lag indeholder 58 sveller svarende til 36 m spor. Når de første sveller er anbragt foretages en finjustering af dem, og der lægges en gummiplade på hver svelle, hvor skinnen skal ligge på.

Skinneudlægningen

De nye skinner var som tidligere anført anbragt som køreskinner for por-

Automatisk svellerflæsning

Esbjerg

Esbjerg og Omegns Sparekasse

Esbjerg

TANDLÆGE AAGE GUNNAR PEDERSEN

Tinghøjs Allé 18 G . Esbjerg
(ved Skolebakken)

Telf. 13 14 75

... og pengene sætter vi i

Det betaler sig at gå i
SPECIALFORRETNINGEN
FOR BEDRE BRUGTE BILER

LEIF VEIRUP

JAGTVEJENS AUTOMOBILER
JAGTVEJEN 59-ESBJERG-TLF. (05) 12 92 56

JESSEN SUPERMARKED

Strandby Kirkevej 88 . Esbjerg

Telf. 12 89 33

3% rabat på alle varer

Tal gardiner med
gardinmanden i ...

GARDIN *huset*

ved R. Støckler

Skolegade 19 . Esbjerg . Telf. 13 15 03

Der er kun en vej, når det gælder
vådvaske - færdigvaske - rulletojs

RECORD VASK

Jernbanegade 57 . Esbjerg . Telf. 12 34 38

Vi modtager også gerne Deres rensesøj

talkraner m.m. uden for det gamle spor. Ved hjælp af lette galgekraner løftes de nu ind på gummipladen på de nye sveller. Skinnerne er forinden indflytningen blevet sammensvejset i længder på indtil 480 m.

Herefter mangler at fastspænde skruberne, der holder skinnen på plads. Det sker ved de sædvanlig anvendte motordrevne svelleskruemaskiner. Samtidig med fastskruningen justeres sporvidden til den nøjagtige afstand på 1435 mm. Tilbage er så kun at aflæsse supplerende ballast og svellestoppemaskinens arbejde. Denne bringer sporet i nøjagtig højde- og sideretning, hvorefter det nye spor er færdigt.

En prægtig film

Alle der har lejlighed til at låne denne, efter vor mening den hidtil bedste tekniske DSB-film, bør ikke snyde sig selv for at se denne. Den er selvfølgelig i skønne farver, optaget i skønne danske sommerlandskaber, som vi i disse triste vintermåneder kommer til at længes efter.

-bro.

Fra dagbogen

Knudshoved den 9. januar. Da færgen »Sprogø« ved 19.30-tiden skulle bakke ind i færgen, blev den i den stærke storm med vindstyrke 9 drevet på grund. Da dens rorstamme var blevet beskadiget, returnerede den med 105 biler og 27 lastvogne og passagerer til Halsskov. I stærk storm er anløbsforholdene ved Knudshoved meget vanskelige og uberegnelige, hvilket kræver både dygtighed og beslutsomhed af navigatørerne. Færgen gik derefter til Nakskov skibsværft, men da den nye rorstamme skulle laves på Helsingør skibsværft, var færgen ude af drift i en hel måned.

Hele landet den 15.-16. januar. Storm og snefygning lægger trafikken store hindringer i vejen. VLTJ har indstillet driften og HTJ har uregelmæssig drift. Endnu den 17. var der store snevanskeligheder, især i de syd- og vestlige egne af landet. Ingen forbindelse med det sydlige udland, hverken over Puttgården eller Padborg indtil den 19.

Nyborg den 18. januar. Kl. 18.30 afsporede et rangerloko og en godsvogn på færgeklappen i Nyborg. Der opstod

derved store forsinkelser i toggangen, og først ved 23-tiden var færgeklappen atter farbar.

Kolding den 21. januar. En vognmand fra Givskud fik i dag en bøde på 5000 kr. fordi hans chauffør gentagne gange var blevet stoppet med overlæsende biler. Vognmanden fandt bøden for stor og appellerede til landsretten, der stadfæstede bøden.

Helsingør den 21. januar. En 50-årig ekstramatros fra København blev ved 4-tiden klemt ihjel mellem bufferne på rangerlokoet, der skulle hente vogntrækket fra færgen »Helsingborg«.

Herning den 21. januar. En flyttevogn, der på grund af glat føre ikke kunne standse, brasede gennem begge bomme, der blev ødelagt. Mens signaltjenesten var ved at reparere de ødelagte bomme, skete der et nyt uheld. En mindre varebil blev stoppet, for at den modkørende trafik kunne passere overskæringen, men en stor kølebil kørte bag ind i den standsede bil. Kun materiel skade.

Farum den 21. januar. En 78-årig mand blev ved 16-tiden påkørt af toget, da han ville over jernbanebroen ved Fiskebæk. Broen er så smal, at man ikke kan passere samtidig med at tog passerer. Han blev væltet ned ad banedæmningen og pådrog sig meget alvorlige kvæstelser, dog mente hospitalet, at han var uden for livsfare.

Rødokro den 27. januar. Da overportør J. C. Baun Christensen, Rødokro, skulle læsse en kasse på 200 kg fra en transportvogn i en container, styrtede han ned fra vognen. Efter et kort ophold på sygehuset, kunne han forlade dette igen.

Halsskov den 27. januar. Overmatros B. Ludvigsen, Nyborg, blev ved 6-tiden på færgen »Knudshoved« klemt mellem en stor flyttevogn, der var under udkørsel fra færgen, og færgens ene side og blev bogstaveligt rullet langs skibssiden. Han indlagdes på sygehuset til observation for indre kvæstelser.

Glostrup den 28. januar. Da en lastbil ved 16-tiden var under udkørsel fra godspladsen på stationen væltede en container ned fra bilen og lagde sig på tværs af Godsbanevej. Vejen var derefter spærret i fem timer til en specialkran kom og fjernede containeren.

Valby den 31. januar. Ved 19-tiden kørte en persnobil gennem hegnet langs Vigerslev Allé og væltede ned på fjerntrafiksporene i banegraven mellem Valby og Enghave. Al toggang mellem de to stationer blev øjeblikkelig indstillet. Falck-Zonen fik ret hurtigt bilen hevet op igen. De tre passagerer havde ingen skade lidt. For S-togene blev forsinkelserne på 10 minutter, og for fjerntogene noget mere.

Rødby Færge den 3. februar. Natten til den 3. februar blev ekstramatros O. K. Nielsen, Rødby Havn, klemt ihjel på færgen »Danmark« under ombordsætning af godsvogne. Man fandt ham bevidstløs på færgens dæk, og ingen havde set hvordan ulykken skete.

Rutebilnyt

Ribe den 18. januar. Ved godt 20-tiden, da en DSB rutebil var startet fra rutebilstationen og var ud for jernbanestationen, udbrød der brand i bussens ledningsnet. Brandvæsenet kom og slukkede ilden. Bussen var tom, da den skulle til Bramming og køre ordinær tur derfra.

Assens den 25. januar. En DSB rutebil blev i aften presset ud i grøften, da den passerede Darup. En personbil kom frontalt mod bussen, og føreren af bussen forsøgte at dreje den ud til siden, men endte mod et stengærde i grøften. Ingen af bussens fem passagerer kom noget til.

Drivatbanenyt

VL TJ. Lemvig den 12. januar. En tom tysker skulle af rangermaskinen skubes op fra havnen til stationen. Som følge af is og sne afsporede vognen, væltede en lysmast og endte mod muren hos et mæglerfirma.

VL TJ. Amstrup den 22. januar. En persnobil, der skulle passere en privat overskæring i Møborg, gik pludselig i stå midt på overskæringen. Føreren af bilen gik ind på den nærliggende gård for at få en traktor til at slæbe bilen bort fra sporet. Men forinden kom toget og påkørte bilen, der nærmest blev delt i to stykker. Toget kunne kort efter fortsætte, da sporet var ryddet.

Frederiksværkbanen

Moderniseringen af banens signal- og sikkerhedsanlæg er nu afsluttet med, at der er opstillet perronskilte på stationen i Frederiksværk. Skiltene viser hvortil tog afgår, så det ikke mere er en gætteleg om, på hvilken perron toget kører ind.

Banens indtægter har været i stor stigning. På Frederiksværk station steg indtægterne i december måned i fjor til 1.020.321 kr. Billetsalget udgjorde heraf ca. 80.000 kr., så resten var indtægten på godstransporter. Stationen havde i december næsten 2.000 ind- og udgåede vogne. Alene ankomne vogne med skrot var ti gange så mange som i december 1968.

Banens stykgodsbefordring foregår nu med Frederiksværk som godscentral. Herfra udkøres stykgods pr. biler til alle stationer, således at der ikke sker ind- og udlæsning af stykgods i togene på mellemstationerne.

Hornbækbanen

Banens spor på Helsingør havneter-ræn blev udskiftede sidste efterår. Som følge af ugunstigt vejr på dette tidspunkt, regnskyl og frost, var sporet sunket 5-6 cm. Sporet er nu bragt op i normal højde igen.

Lollandsbanen

Til sommer vil alt kørende materiel hos Lollandsbanen have installeret radio. Både busser og tog vil gennem det-

Kolding

BP-HJØRNET

ved Børge Kulmbach
Fredericiagade 42 - Kolding
Benzin - Olie - Vask - Smøring
samt stort udvalg i autotilbehør
Quick-service udføres - Tlf. 52 62 45

SHELL service

ved Erik Petersen
Mazantigade 12 . Kolding . Telf. 52 11 11
benzin - olieskift - smøring - dækservice
samt autotilbehør

Følg GULF-STRØMMEN til . . .

GULF service

ved Erik Hansen
Agtrupvej 61 . Kolding . Telf. 52 84 19
benzin - olie - vask - smøring
quick service udføres

Radio- og TV-center . . .

TV HUSET

Haderslevvej 150 . Kolding . Telf. 52 84 21

Stort udvalg i de førende mærker

Speciale: Tandberg

Alt i reparationer

Quick-service udføres på nyt
moderne apparatur

Ind til . . .

ESSO SERVICE STATION

ved Niels E. Johansen
Agtrupvej 124 . Kolding . Telf. 52 37 52
Benzin - olie - vask - smøring
samt stort udvalg i autotilbehør

Storebæltsoverfartens Restaurationer

og

Restaurant »Halsskov-Perlen«

Werner Schwartzlose

Færgegården: Telf. Korsør (03) 57 06 19

efter kl. 17: 57 10 35

Halsskov-Perlen: Telf. Korsør (03) 57 10 35

Fredericia By's og Omegns
Spare- og Lånekasse

Telefon (05) 92 37 11

Århus og omegn

Vi spiser hos .....

JYDSK KØKKEN

Vesterport 8 - Århus - Telefon 12 90 74

Et 1. kl.s madsted til rimelige priser
Pensionærer modtages gerne - med
eller uden værelser

SIGNE og V. UHRSKOV

Gælder det ombetrækning, så gå til ...

H. A. MØBLER

Søgade 11 - Telefon 12 14 74

1. kl.s ombetrækning af Deres møbler
12 mdr.s gratis service-garanti

TANDTEKNIKER
og laboratorium for fremstilling
og indsætning af tandproteser samt
REPARATIONS-SERVICE

Dansk Protex Service
EXAM. TANDTEKNIKER GEORG JØRGENSEN
RYESGADE 28 · ÅRHUS · TLF. (06) 12 81 00

..... vi handler i

**POST'S
FARVEHANDEL**
RUNDHØJ TORVET 3 · HOLME · TLF. (06) 14 80 33

Farver - Lakker - Tapeter
Stort udvalg indenfor mod. gulvbelægning

Risskovs førende specialforretning

**GRØNBORG
VERI-CENTER**
RISSKOV - TLF. 17 55 35

B & O · PHILIPS · TANDBERG
Grammofonplader
Reparation af alle fabrikater

GIVE GAVER - GÅ TIL

Guldsmed FRANK HJORT

Stadion Allé 30 - Århus - Tlf. 12 87 91

Model- og reparationsarbejde udføres
efter ønske til rimelige priser

Åbningstider: Mand.-torsd. kl. 10-17,30
fredag kl. 10-20 og lørdag kl. 9-12

ÅRHUS REPARATIONSCENTER

Grenåvej 372 - Telefon 17 51 14

Alle slags reparationer udføres
såvel ude som inde

Tilbud og overslag gives u. forbindende

TANDLÆGE

Mogens Winther-Rasmussen

Rundhøj Allé 133 · Højbjerg

hj. af Holme Møllevej-Holmevej

Telefon 14 72 72

Vi kører til ...

GULF-tanken

ved Erik Laursen

Århusvej 26 · Lystrup · Telf. 22 13 46

Benzin - olie - vask - smøring - hjul-
afbalancering - bremseservice samt auto-
repr. udføres. - Forh. af Vestbro påhængs-
vogne. Påhængstræk til alle vogne

De førende mærker i cykler,
autocykler samt tilbehør - så gå til ...

HØJBJERG CYKELLAGER

Oddervej 51 · Telf. 27 09 58

VIBY CYKELLAGER

Skanderborgvej 111 · Telf. 14 00 90

Viby J.

Velkommen hos ...

TEXACO Service

ved Severin Mikkelsen

Ormslevvej 40 - Viby - Tlf. 14 70 75

benzin og autodiesel - Marfax smøring

Olie samt stort udvalg i autoudstyr

Quick-service udføres

Husk vore selvvaskepladser

Høskovens Husholdningsvask og Varmerulle

ved Lilly Rasmussen

Langsvadsvej 6 · Viby · Telf. 14 18 41

våd vask - tør vask - samt rullevask

Vi henter og bringer gerne

CARLO'S SELVBETJENING

Stampesvej 23 - VIBY - Telefon 14 14 61

Alt indenfor 1. kl.s kolonial - konserver

vine - spirituosa samt tobaksvarer

NB. Prøv vor ekstrafine kaffe

Skanderborg

Det store udvalg i legetøj samt
gaveartikler - finder De hos

»TANTE LILLI«

Adelgade 64 · Skanderborg

Telefon 52 05 62

Silkeborg

SILKEBORG SPAREKASSE

Tlf. (06) 82 52 66 - Postgiro 7863

Mandag, tirsdag og onsdag 9.30-16.00

Torsdag 9.30-17.00

Fredag 9.30-17.00 og 18.00-19.30

DORTHE KOLONIAL

v/ Dorthe Gammelgaard

Jernbar.evej 35 - Silkeborg

Alt i kolonial - konserver - vine -
spirituosa samt tobaksvarer .....

Prøv vor ekstrafine kaffe

Telf. 82 14 55

Gør Deres indkøb af
frugt - chokolade - tobaksvarer i

RUTEBILKIOSKEN

ved G. Nielsen

Silkeborg

Det store udvalg til BRODERI og
HÅNDARBEJDE finder De i

BRODERIFORRETNINGEN

v/ Elna Lind

Nygade 5 - Silkeborg - Tlf. 82 41 61

Spec.: Håndstrikked garn og opskrifter
efter tidens mode

MOBIL Service

v/ Ferm Olsen

Vestergade 51 - Silkeborg - Tlf. 82 59 70

AI service udføres af faguddannet
personale - Spec.: Undervognsbehandling

Gælder det møbelpolstring

- så ...

ERIK CHRISTENSEN

Frederiksberggade 12 · Silkeborg

Telefon 82 59 42

Alt i møbel- og tæppearbejde udføres

Vi handler hos ...

Købmand Carl Rask Jensen

Borgergade 32 · Silkeborg · Telf. 82 11 19

1. kl.s kolonial, konserver, vine,

spirituosa samt tobaksvarer

Ekstrafin kaffe

Ringgaardens Chokolade

ved Anna-Marie Rasch

Nylandsvej 23 · Silkeborg

Telefon 82 23 58

Stort udvalg i chokolade, konfekturer
samt gaveæsker

Bestilling på dessert-is modtages

te radioanlæg stå i konstant forbindelse med hovedkontoret. Et bevis for dette store fremskridt er den 46 m høje mast, der er sat op ved jernbanstationen i Maribo.

Anlæggets største betydning er dirigeringen på linier, der skal have forbindelse med hinanden. I tilfælde af forsinkelser kan tog- og buschauffører med det samme give besked om, hvad der er sket og om forsinkelsens varighed.

På radioanlæggets hovedstation, som man af geografiske grunde har placeret i Maribo, er en båndoptager koblet til radioanlægget, så det er muligt hele tiden at kunne afgøre eventuelle tvivlsprospørgsmål ved afspilning af båndet.

Radioforbindelsen går på UHF-bånd, hvilket skulle betyde en stabil forbindelse.

Høng-Tølløse banen

I dagene med den stærke snefygning sørgede damploko OHJ 38 for at toggangen ikke gik helt i stå.

Varde-Grindsted banen

Dersom sidebaneudvalgets betænkning efterleves, der bl. a. vil gøre Grindsted helt baneløs, er VaGJ interesseret i at overtage DSB strækningen Grindsted-Brande, hvilket vil betyde at VaGJ ikke bliver en »blindtarm«, men fra Brande kan opnå togforbindelse i to retninger.

Alt til foto og kino samt tilbehør

ALLE-FOTO

v/ N. Stentoft

Allégade 29 - Horsens - Tlf. 62 18 01
Atelier samt fotohandel

FOTO-CENTRALEN

Rønvigs Eftf. ved H. C. Laursen
Kirkegade 15 . 7100 Vejle . Tlf. 82 16 16
Alle artikler for foto
Udlejning af fremviserapparater
for smalfilm og lysbilleder

Gå til specialisten . . .

SEERUPS FOTO

Kirkegade 3 . Struer . Tlf. 85 12 10
Alt indenfor foto samt tilbehør

Fotohobby

Farvedias skal vises på en skærm

Det er ikke så meget spørgsmålet, om man skal have en projektor til sine farvedias. Det er snarere spørgsmålet hvilken lysbilledfremviser man skal vælge. Hvis man har mere end 50 farvedias, er der ingen tvivl om, at det skal være et apparat med magasiner. Så kan man i forvejen sortere sine dias i den ønskede rækkefølge i magasinerne, og når lyset slukkes, kan man sidde ned og nyde billederne, i stedet for at rode efter næste billede.

Helautomatisk eller kun halv?

Den halvautomatiske skal betjenes med håndkraft, man skal altså selv sidde eller stå ved apparatet. Den helautomatiske kan betjenes fra en båndoptager eller et kabel, mens man sidder mageligt i en lænestol (som altså ikke er med i prisen).

Mere lys og mindre varme

De fleste lysbilledapparater har lavvoltage halogenlampe, der giver en mængde lys og mindre varme end de gamle lamper. Man kan altså roligt vise sine farvedias i de paprammer eller plasticrammer, der leveres fra de forskellige filmfabrikker. At billederne ikke holder sig 100% flade i de glasløse rammer gør i praksis ikke så meget, men vi skal da ikke undlade at nævne, at man nu bl. a. hos Agfa kan få leveret sine dias helt færdigmonteret i glasrammer, og det er naturligvis det bedste at man har beskyttet sine dias mod støv og ridser på den måde. Men man behøver altså ikke mere selv at montere dem, hvis man vil slippe for denne del af hobbyen.

Sidste nyt

For den virkelige skarphedsfanatiker er der nu kommet en ny type fremviser på markedet: Auto Focus, der selv hele tiden stiller objektivet til maksimal skarphed. Amerikanerne har haft den i flere år, så den er gennemprøvet og fundet helt i orden.

7 tips når De filmer udendørs

1. Sæt kameraet på stativ. Hvis det ikke kan lade sig gøre, så find faste støttepunkter, f. eks. et biltag er udmærket. Hold afslappet, men alligevel fast om kameraet.
2. Skift optagepunkt efter hver optagel-

Silkeborg

Det moderigtige udvalg i
**Nederdele, slacks, kjoler og buksedragt, så
»LA BELLE**

Guldbergsgade 50, Silkeborg. Tlf. 821939
Vi syr også gerne efter mål

Kjoler til MINI-priser i stort udvalg
SHOP 68-88

v/ Jytte Jensen
Frederiksberggade 15 - Silkeborg
Telefon 82 34 67

Vi handler i

Skoletorvets Tobaksforretning

v/ E. Sørensen
Skoletorvet 6 - Silkeborg - Tlf. 82 48 10
Cigarer - Tobakker - Viine - Spirituosa

Hadsten

Der er go' gang i ure fra . . .

URMAGER ALEX NIELSEN

Søndergade 7 . Hadsten . Telf. 720
Stort udvalg i førende mærker
1. kl.s reparationer udføres

ESSO servicenter

ved Jørgen Mortensen
Vesselbjergvej . Hadsten . Telefon 410
Benzin - Olie - Vask - Smøring
Stort udvalg i autotilbehør
Quick service udføres

se. Det gør filmen mere levende og interessant.

3. Brug sjældent zoomen mens De filmer. Den skal bruges til at bestemme billedudsnittet med.
4. Glem ikke nærbillederne. Hvis der ikke er afstandsindstilling på Deres kamera, kan De gå helt tæt på, når solen skinner.
5. Farveoptagelser skal helst tages i difus belysning eller med solen ind bagfra. De bør foretages midt på dagen, når solen står højt. Ellers bliver farverne nemlig ikke ens på optagelserne. Det har noget med farvetemperaturen at gøre.
6. Stol ikke fuldstændig på lysmåleren, om det er overskyet vejr og i modlys. I sådanne tilfælde bør De gå helt

Struer

Forkort rejsen med en lommeroman
fra ...

ØSTERGADES KIOSK
ved Jørgen Jensen
Østergade 33 - Struer - Tlf. 85 05 05
Aviser - uge- og månedsblade
Aut. tipsforhandler

VEEDOL Servicestation
ved mekaniker Erik Christensen
Søndergade 31-33 - Struer - Tlf. 85 14 60
benzin - olie - vask - autoudstyr
quick-service samt småreparationer
udføres
Spec.: Hjulafbalancering og autotest
på moderne apparatur

TANDLÆGE
FINN GINNERUP
Vesterbrogade 4 - Struer
Telefon 85 16 51

M. MADSENs PARFUMERI
Østergade 32 - Struer - Tlf. 85 02 83
TOILET- OG PARFUMERIARTIKLER
Elizabeth Arden forhandler

Gælder det gaveideer - så gå til

KARINS SPECIALFORRETNING
Søndergade 30 - Struer - Tlf. 85 06 87
Stort udvalg i håndlavede
TIN og **KERAMIKSAGER**
samt alt i lampeskærme
og porcelænsmalning

Et moderne center

for herre- og drengetøj ...

GULDBERGs EFTF.
Østergade 18 - Struer - Tlf. 85 10 55

Damerne går til ...

Salon »HOS KAREN«
ved Karen Skyum
Hj. af Søndergade/Jernbanegade - Struer
Alt indenfor moderne hårpleje
Telefon 85 05 16

Chokolade, konfekturer eller is
- så

GUDRUN MOURITZEN
Østergade 33 - Struer - Tlf. 85 09 63
Spec.: GAVEÆSKER

Nyt tøj i en ny forretning

DAMEKONFEKTION
VESTERGADE 14
STRUER - TELEFON 85 04 14

Deres bedste makker -

Olsen's Tapet - Farver - Lakker

OLUF CHRISTENSENS EFTF.
v/ V. Olsen

Østergade 9 - Struer - Telefon 85 10 33

VESTERGADES KIOSK
ved Grete og Bent Nielsen
Vestergade 34 - Struer
Telefon 85 04 09 - 85 16 77
Aviser - uge- og månedsblade
samt stort udvalg i papirartikler

SHELL service

ved N. Juhl Rasmussen

Bredgade 6 A - Struer - Tlf. 85 17 46
Benzin - olie - vask - smøring - auto-
udstyr - 1. kl.s autoreparationer udføres

Holstebro

VESTERBROS BAGERI

ved Flemming Peter

Vesterbrogade 19, Holstebro, tlf. 42 00 45

Specialitet:

Vesterhavstænger - Herregårdsboller,
Søndagsåbning fra kl. 6 til kl. 16

Vi anbefaler ...

PENSIONATET

ved Bent Lauridsen

Danmarksgade 5, 1. sal - Holstebro

Telefon 42 44 99

Fuld pension eller daglig middag
Mad leveres til større og mindre selskaber

Randers

MEJERIUDSALGET

ved Arne Andersen

Staldgårdsgade 12 - Randers

Telefon 42 14 67

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter
samt stort udvalg i kolonialvarer

Randers

Hadsundvejens Blomstergartneri

Hadsundvej - Randers

Telf. 42 51 41

CROCUS CHOKOLADE

»VESTERPORT«

Vestergade 68 - Randers - Tlf. 42 33 71

Stort udvalg i gaveæsker

Stedet for moderne hårpleje ...

SALON »LADY«

v/ Anna Marie Kristiansen

Udbyhøjvej 96 - Randers - Tlf. 42 59 78

Alt indenfor sidste nye frisurer

Vi handler hos ...

Købmand UNGSTRUP

J. C. Støyers efft.

Viborgvej 38 - Randers - Tlf. 42 03 25

1. kl.s kolonial - konserver - vine
spirituosa - EKSTRAFIN KAFFE

BILGAS

SALG - MONTERING - SERVICE

for alle vogntyper

Mekaniker KNUD LADEFOGED

Klausholmvej 16 - Randers - Tlf. 43 11 17

Vi kører til ...

Gudumlunds Autoopretning

Lykkeshøjvej 2 - Krstrup - Tlf. 42 56 48

1. kl.s autoopretning udføres
på alle vogntyper

Den moderne hårpleje - så ...

VESTER FRISØRSALON

ved Villy Schack Laursen

Vestergade 35 - Randers - Tlf. 42 92 83

1. kl.s individuel behandling udføres

Kør ind til ...

GULF service

ved Niels Kjærsgaard

Strømmen 20 A - Tlf. 42 30 04 - Randers

Benzin - Olieskift - Smøring

Autoudstyr - Quick-vask

tæt på motivet, og foretage en nærmåling af lyset og derefter stille blænden manuelt.

7. Sørg for en handling. En rød tråd holder sammen på filmen.

7 tips når De filmer indendørs

1. Bland aldrig kunstlys og dagslys, især ikke ved farveoptagelser.
  2. Kontroller at filmen er specielt beregnet for kunstlys. Super 8 optagere – se efter at korrektionsfilteret ikke er skudt ind foran objektivet.
  3. Nemmest er det, hvis lamperne sidder på selve kameraet, men det giver bedre resultater, hvis de placeres rundt omkring i stuen. F.eks. er det en fordel at bruge en eller to til at lyse væggen op med. Så slipper man for slagskygger fra aktørerne.
  4. Hvis det kniber med tilstrækkelig lampekapacitet, kan man klare en panorering ved at flytte lamperne med under selve optagelsen. Men det skal gøres omhyggeligt, så det ikke kan ses på filmen.
  5. Undgå at overbelaste lysnettet. En 6 amp. sikring kan klare to 500 watt lamper plus en 250 watt lampe. En 10 amp. sikring til fire 500 watt lamper og en 16 amp. sikring kan klare syv 500 watt lamper.
  6. Fotolamper fås i to udgaver. Enten med et ekstra stort lysudbytte og en levetid på tre til seks timer, eller med en mere moderat styrke, og en levetid på hundrede timer. Begge typer med eller uden indbygget reflektor.
  7. Hallogenlamperne er en del dyrere end fotolamper. Til gengæld er de langt mere stabile, både med hensyn til farvetemperatur og lysstyrke, ligesom de fylder mindre.
- Flere tips i næste nummer.

Knud Sidal.

Filateli nyt

Forsigtig med den nye gummi

Om den nye »usynlige« gummi på frimærkerne, der ved afvaskning er mere stædig for normal afvaskning, meddeler postvæsenet, at man under trykningen af disse frimærker, kun har haft gode resultater ved anvendelse af følgende fremgangsmåde.

Vandbadet skal have en temperatur på 40-45 grader. Når frimærkerne er løstnet, omrøres så limen skylles af. Derefter nyt bad i ca. fem minutter med

omrøring eller rysten. Frimærkerne lægges så på voksbehandlet papir (alm. madpapir) med billedsiden opad. Derpå lægges hvidt trækpapir forsigtigt over, og med let hånd suges vandet bort. Dette gentages et par gange, og frimærkerne flyttes nogle gange til nye steder på underlaget. Når de på denne måde er tørret tilstrækkeligt, lægges de i pres på sædvanlig måde.

FRIMÆRKER

og filateli-artikler – så ...

GRETHE LINAA

Marselisborg Allé 30 . Århus C

»FRIMÆRKEHUSET«

ved P. J. Møller

Gothersgade 55 – Fredericia

Telefon 92 02 67

Alt indenfor **frimærker og tilbehør**
Tobak – Blade – Aviser

Teknisk nyt

Elektronisk togstyring

DSB har sluttet overenskomst med Dansk Signalindustri om levering af nyudviklet elektronisk styreudrustning til loko og vogne på Kystbanen. Dermed indføres et helt nyt system, der gør det muligt at styre loko af ltr. My og Mx ved hjælp af toneimpulser fra en styrevogn i togets anden ende.

Centralkobling

På et møde i Paris har generaldirektørerne for europæiske baner vedtaget, at indføre automatisk kobling af alle jernbanevogne fra 1976. DSB skal derfor fra midten af indeværende år og i de følgende år bruge 158 mill. kr. på indførelse af et centralt koblingsystem.

En sådan centralkobling er allerede indført i USA, Japan og Sovjetunionen, medens man først nu efter mange års arbejde når frem til at skulle træffe be-

LANGAA BOLIGMONTERING

ved Overgaard Nielsen

Bredgade 47 . Telefon 46 13 51

Alt i møbler og tæpper

Ompolstring udf. med fagmæssig garanti

Randers

Tandlæge OLE FENGER

har pr. 1. december 1969 overtaget tandlæge fru Kirsten Niensens praksis
Rådhusstrøvet 3 – Randers Tlf. 42 14 66
Konsultation 9-17, undtagen lørdag

Den moderne hårpleje får man hos

SALON NØRRERIIS

v/ L. Marhauer

Trapsgade 1 – Randers – Tlf. 42 38 89

Speciale: Hårtoppe samt parykker

AUTO-RUDER

Montering – Tætning

JYSK AUTOGLAS

Ørneborgvej 5 – Kristrup – Tlf. 42 56 56

Døgnvagt – Kommer overalt

Vesterbros

Kød- og Pålægsforretning

v/ L. Hjorth

Viborgvej 42 – Randers – Tlf. 42 18 77

1. kl.s kød, flæsk samt hjemmelavet pålæg og salater .....

Vi anbefaler

»PALÆ PENSIONATET«

v/ Eva Logan

Torvegade 8 – Randers – Tlf. 42 27 34

1. kl.s fuld eller delvis pension i hyggelige omgivelser

Langå

Tøj til far og søn ...

SKYDT'S HERRETØJ

Bredgade 42 . Langå . Telf. 46 14 47

... det store kvalitetsudvalg i

herre- og drengekonsfektion

samt lingei ...

Vi handler i

LANGAA BRØDUDSALG

ved Hanne Sørensen

Bredgade 62 . Telf. 46 12 28

Alt i 1. kl.s lækkert brød og kager

Aalborg

MEJERIUDSALGET

v/ Erik Ø. Larsen

Boulevarden 44 – Ålborg – Tlf. 12 53 97
Alt i 1. kl.s mejeriprodukter – ØI – Vand
samt lækkert brød og kager
Bestilling på DESSERT-IS modtages

BRINKMANS BAGERI

Herluf Trollesgade 19 . Ålborg
Telefon 12 08 63

1. kl.s lækkert brød og kager
Spec.: Smørbagte småkager

Tandlæge Arne Svendstrup

Carl Flygers eftf.

Boulevarden 18 . Ålborg . Telf. 12 17 74
Konsultation 9–12 og 13–16
Lørdag 9–12

Damerne går til . . .

SALON »AABET«

ved Lena Eberhardt Nielsen

Hjørnet af Øster Gravensgade 2 og
Nørregade – Ålborg – Telefon 13 16 11
Alt indenfor moderne hårpleje udføres
Speciale: Frisering af toppe
Garanti for 1. kl.s fagmæssig betjening

Køb kun det bedste – det gør vi

SLAGTERFORRETNINGEN

v/ Hartvig Sørensen

Sjællandsgade 82, Ålborg – Tlf. 12 32 39
1. kl.s kød – flæsk – hjemmelavet pålæg

Vor leverandør

Glarimester PETER SØRENSEN

Kastetvej 66 – Ålborg – Tlf. 12 50 80

1. kl.s glarimesterarbejde udføres
Vort speciale er indramning

..... stedet for moderne hårpleje

BODIL LARSEN

Damefrisør

Borgergade 32 – Ålborg – Tlf. 12 67 53
Alt indenfor sidste nye frisurer samt
1. kl.s individuel behandling udføres

Vi handler i . . .

MEJERIUDSALGET

ved Børge Eriksen

Ryesgade 8 . Ålborg . Telefon 12 59 86
Alt i 1. kl.s mejeriprodukter

Vi anbefaler . . .

GLARMESTER K. H. HOPPE

Dalgasgade 2 . Ålborg . Telf. 16 08 15
Indsætning af ruder – blyruder – ind-
ramning – reparationer samt tilbud på
nybygninger m. m.

Gælder det ombetrækning af møbler –
så ring til . . . . .

BENT HANSEN

Slotsgade 35 – Ålborg – Tlf. 13 31 71
Ombetrækning af møbler og pålægning
af tæpper med garanti for fagmæssig
kvalitet

Vi træffes kl. 9–16

undtagen lørdag

PÅHLMAN HAFSTRØM TANDTEKNIK

Algade 11 . Ålborg . Telf. 13 23 02

MEJERIUDSALGET

ved N. Fyrstenborg

Valdemarsgade 6 . Ålborg . Telf. 12 62 79
1. kl.s mejeriprodukter, æg, ost
øl og sodavand
Bestilling på dessertis modtages

THULE KIOSKEN

ved M. Johnsen

C. P. Hollbøls Plads 7 . Ålborg

Telefon 13 95 85 . 16 07 90

Aviser, uge- og månedblade
Stort udvalg i telegrammer

Stedet, hvor mandfolk mødes . . .

BARBEREN

Vesteraa 11 . Ålborg . Telefon 13 62 30

Klipning af alle hårtyper

Individuel behandling udføres

TOBAKSFORRETNINGEN

ved Gretha K. Jensen

Hasserisgade 6 . Ålborg . Telf. 12 63 20

STORT UDVALG I

cigarer . tobakker . vine . spirituosa
samt rygeartikler

Nørresundby

SHELL service

ved Kaj Nielsen

Thistedvej 119 – Nørresundby
Tlf. 17 20 07

benzin – olie – væsk – smøring
samt stort udvalg i autotilbehør
Vort speciale er dækservice

Gør Deres indkøb i . . . . .

STATIONSVEJENS KIOSK

ved Vedfald Nielsen

Stationsvejen 31, Nørresundby, tlf. 170209

Aviser, uge- og månedblade, lommerom.

Stort udvalg i tobaksvarer

Dæk og batterier til bundpriser –
så kør til . . .

BP service

Fælledvej . Nørresundby . Telf. 17 13 00

Vi ligger 20% under normalpris

1. kl.s service udføres

Brønderslev

Vejen til bedre service . . .

BP Jernbanegade

ved Jørgen Pedersen

Brønderslev . Telefon 82 06 11

Stort udvalg i autoudstyr

Hjørring

BONBONNIEREN

STRØGETS KONFEKTURE

ved E. Thomsen

Østergade 4 – Hjørring – Tlf 92 15 35

Stort udvalg i chokolade – konfekturer
samt dessert-is. Spec.: GAVEÆSKER

Det store udvalg i lædervarer
finder De hos . . .

J. BAANDHAGEN

Østergade 32 . Hjørring

Telefon 92 05 83

SPECIALFORRETNINGEN

NILFISK

ved Knud Erik Larsen

Kærvej 10 . Hjørring . Telf. 92 08 58

Stort udvalg i nye og brugte støvsugere

1. kl.s reparationer udføres

slutning om en sådan koblings indførelse for de vesteuropæiske baner.

Gasturbinetog

DSB følger i øjeblikket med interesse forsøgskørsler med gasturbinetog i USA, Canada og Frankrig, idet det skulle være muligt også at anvende gasturbinetog med øget hastighed her i landet uden alt for store investeringer og uden bekostelige ændringer af spor-anlæg. De tyske forbundsbaner overvejer således at ombygge eksisterende dieseldrevne TEE-tog til gasturbinetog, og da DSBs nyeste lyntog er bygget efter samme tegninger, vil de umiddelbart kunne ombygges, hvis det viser sig hensigtsmæssigt.

Fra klubberne

Mariager-Handest veteranbane

Med forsikringspørgsmålet i orden er banens mange genvordigheder endt, og man gør klar til at åbne sæsonen den 3. maj. Gennem et agentur i København fik man hos Lloyd i London en forsikring, der sikrer banens passage-
rer, for 1.750 kr. årlig.

Genopbygning af gammel personvogn

I den sydlige ende af Vejle H stationsplads kan man træffe den kendte jernbaneentusiast E. Dalgaard Eriksen, Vejle, trodsende kulde og sne, for at få en gammel personvogn rekonstrueret.

Vognen blev i 1897 leveret til Vejle-Vandelbanen med litra A 1 med to II kl. kupeer med plydsæder og en III kl. kupe med træsæder i hver ende af vognen. I 1933 blev kupéinddelingen fjernet, og vognen blev forsynet med midtergang og fik samtidig den Knutzenske opfindelse: fællesklasse.

Efter VVGJs lukning blev vognen uden hjul anbragt på legepladsen for Skt. Georghjemmets børnehaven i Vejle. Når den bliver færdig skal den sendes til Maribo og forsynes med hjul, hvorefter den indgår i trafikken på Bandholmbanen.

Dødsfald

Stationsforstander A. T. Kruse, Næstved 1933-37 og Roskilde 1937-1949, 90 år.

Rangerformand M. V. Pedersen, fh Kbhvn. Gb., 86 år.

Rangerformand V. L. K. Topkvist, fh Kbhvn. Gb., 84 år.
O.trafikassistent, fru K. M. Gensman, fh lønningskt. Sølvgade, 82 år.
Togfører A. Højer, fh Randers, 78 år.
Baneformand M. Nielsen, fh VVGJ, Haraldskær, 75 år.
Overportør A. Vallentin Hansen, fh Kbhvn. H., 74 år.
Stationsmester R. Rasmussen, Tingsted 1955-1963 og Hylinge 1963-1966, 72 år.
Oversignalsformand H. C. Dunmose, fh Hellerup, 72 år.
Lokomester E. M. Olesen, Frederikshavn, 62 år.
Ekstramatros A. N. Knudsen, Helsingør, 61 år.
Afdelingsingeniør V. K. Jensen, Overingeniøren, Sølvgade, 60 år.
Oversignalsformand A. R. Nielsen, Hille-rød, 58 år.
Overportør J. R. Nielsen, Glyngøre, 46 år.

Boghjørnet

Gyldendals Tranebøger

Aage Dons: Hermødes alle Veje
Kr. 9,75.

Aage Dons' »Her mødes alle Veje« er en psykologisk roman om et ejendommeligt spændingsforhold mellem tre mennesker, der er vokset op sammen.

Hovedpersonen, Wilhelm Sejersen, stammer fra et temmeligt uharmonisk miljø, men bliver optaget i familien Wenges højt kultiverede hjem, hvor han bliver opdraget sammen med søskendeparret Ida og Tom. Hans betagelse og beundring for de to søskende udøver en magt over ham, som han først som voksen formår at rive sig løs af. Men frigørelsen kræver et andet menneskes liv.

William Heinesen:
Det fortryllede Lys
2. udgave. Kr. 5,75.

William Heinesens fortællinger »Det fortryllede lys« foregår på Færøerne. Særlinge, fantastaster, sjælfulde unge piger, drukkenbolte og gamle stridbare kællinger danner et farverigt og fantastisk persongalleri: Kristen Hoseta-ger, der har samlet sig lidt jord og en

Bøgerne kan De se i...

BIRKELUNDS BOGHANDEL
Bredgade 22 . lkast . Telf. 15 10 62

Frederikshavn

ESSO SERVICENTER

v/ V. Christensen
Søndergade 3, Frederikshavn. Tlf. 4216041
Benzin - Olie - Vask - Smøring
Autotilbehør
Quick-Service udføres
NB. Ny fuldautomatisk vaskeanlæg

Mode - Snit - Kvalitet .....

Storegade 1 . Frederikshavn
Telf. 42 40 20

1. kls individuel behandling udføres

hel del penge ved at sælge brændevin til svage sjæle, pengepugeren Napoleon Adriansen, der drages med døden og med sin dårlige samvittighed i særdeleshed, den brystsyge pige Agathe, der trods sin lidt misundelsesværdige skæbne formår at sprede livets poesi omkring sig, Spritter-Johann, digteren Ling-Pe og hans tamme svane, den eksotiske bardame med kohalen og en tiger slynget om halsen - alle er de skildret med William Heinesens menneskelige solidaritet parret med hans rige fabulerende evne, hans skarpe satire og velsignede humor.

Forlaget Spektrum

Ellery Queen:: Kriminalmagasin 5
Spektrums Pocketbøger. Kr. 6,75.

Det femte nummer af Ellery Queen Kriminalmagasin (redigeret af Bitten Søderberg) bringer noveller af J. Leavitt, P. D. James, Len Gray, Edw. D. Hoch, A. Scanlan Reach og Larry Powell. Her kan man bl.a. indhente gode råd om, hvordan man skaffer sig af med uønskede kvinder, more sig over en halvgammel kones usædvanlige oplevelser som arkivdame og følge Fader Francis i hans kamp for at beskytte sine sognebørn mod djævelen og mod dem selv. Stuart Palmer har skrevet kortromanen, som har den tankevækkende titel: »Stripperen og detektiven«.

Peter Sander: Blues for Kitty

Kriminalroman. 2. udgave. Kr. 8,75.

Peter Sander: »Blues for Kitty« er en forrygende spændende kriminalroman fra Rivieraen. Morderen præsenteres allerede på første side, men kun som

Fredericia

VEEDOL service

ved Alfred Skousen

Vejlevej . Fredericia . Tlf. 92 46 70

Benzin - olie - vask - smøring - dækservice

Åben fra 7.30-23.00

Spec.: Ny aut. vaskemaskine

TANDLÆGE

ERIK STEEN JØRGENSEN

Finlandsvej 2 G . Vejle

Telefon 82 63 07

SLAGTERFORRETNINGEN

ved Erik Raben

Kongensgade 77 . Fredericia

Alt i 1. kl.s kød, flæsk samt hjemmelavet pålæg og salater - Prøv vor medister

LUCULLUS SMØRREBRØD

Vesterbrogade 24 - Fredericia

Lækkert smørrebrød

Selskabssmørrebrød - Anretninger

Vi bringer overalt - Tlf. 92 25 64

Vi spiser på .....

STRØG-CONDITORIET

Danmarksgade 16, Fredericia, tlf. 920203

Små varme retter samt smørrebrød

Alt i 1. kl.s lækkert brød og kager

TV HUSET

Vasegården - Fredericia - Tlf. 92 44 68

Stort udv. i de førende mærker indenfor

RADIO - TV - BÅNDOPTAGERE samt

HARDE HVIDEVARER

EXCELLENT ISBAR

v/ G. Hansen

Jyllandsgade 65 - Fredericia - Tlf. 922460

Stort udvalg i chokolade - konfektur

gaveæsker

Vort speciale: Softice samt dessert-is

RESTBODEN

Sjællandsgade 21 . Fredericia

Telefon 92 44 21

Et væld af billige stofrester i alle kvaliteter

Vi fører BURDA Snitmønstre

Vi kører til ...

TEXACO service

ved B. Thiessen

Vejlevej . Fredericia . Telefon 92 58 48

Benzin - Olie - Vask - Smøring

samt autoudstyr

Quick-service udføres

SYMASKINEHUSET

ved K. Nørregaard Andersen

Oldenborggade 8 . Fredericia

Tlf. 92 02 97

Forhandler af Pfaff-Koyo samt

Passap strikkemaskine

Damerne går til ...

Salon »MERCi«

Jyllandsgade 71A . Fredericia

Alt indenfor moderne hårpleje

samt sidste nye frisurer

Telefon 92 03 41

Det bedste brød får vi fra ...

TRELDE BAGERI

ved H. C. Blunch

Trelde . Telefon 95 70 87

Indre Ringvej 195 . Telefon 92 58 64

MEJERIUDSALGET

ved N. A. Nielsen

Prangervej 53 . Fredericia . Tlf. 92 02 85

Alt i 1. kl.s mejeriprodukter

samt frisk brød og lækre kager

Vi handler i ...

SLAGTERFORRETNINGEN

ved Ib Ahle Kristensen

Dronningensgade 33 . Fredericia

1. kl.s kød, flæsk samt hjemmelavet pålæg

og salater

Telefon 92 05 52

Viktualieforretningen »PIKANT«

ved Tove Lund

Vesterbrogade 44 . Fredericia

Alt i hjemmelavet pålæg og delikatesser

Hver dag varm middagsret kr. 4,15

Smørrebrød, anretninger

og diner transportable

Telefon 92 11 88

Emil Jensen's Malerforretning A/S

Vendersgade 37

Telefon (05) 92 48 48

Telefon (05) 92 03 53

De ringer - vi bringer ...

Randalsparkens Slagterforretning

ved Fanny og Bendt Jakobsen

Devantiersvej . Fredericia . Tlf. 92 30 79

1. kl.s kød og flæsk

samt hjemmelavet pålæg og salater

Prøv vor fine medister

Sydjyllands største udvalg i

KJOLE- OG DRAGTSTOFFER - RESTER

STILMØNSTRE

STOFMAGASINET

Vesterbrogade 46 . Fredericia

Telefon 92 12 53

Vi kører til ...

uno-x service

ved P. Kondrup Andersen

Egeskovvej 105 - Fredericia - Tlf. 92 59 21

benzin - olie - vask - smøring

samt stort udvalg i autoudstyr

Antikviteter og gamle ting

ANTIK

Helga Moth Iversen

Vejlevej 15 . Fredericia . Tlf. 92 25 09

Spec.: Sydjyllands største udvalg i

lampekærme samt tilbehør som

stof, stel, agramaner m. m.

Få en demonstration af

den nye Nilfisk ...

V. RASMUSSEN

Kongensgade 57 . Fredericia

Telefon 92 33 31 . Privat (05) 86 65 40

Stort udvalg i brugte støvsugere

- fabrikseftersete. Kontant eller konto

Vejle

Vi handler i ...

FRUGTBØRSEN

ved P. Poulsen

Koldingvej 22 . Vejle . Tlf. 82 06 22

Alt i årstidens

frugt - grønt - konserves

samt stort udvalg i vellagrede oste

AKVARIET

ved A. Rasmussen (ny indehaver)

Gl. Havn 3 . Vejle

Alt i fugle - fisk samt tilbehør

Nyhed indenfor fiskeagn: »PETRI«

beregnet for alle fiskearter

»morderen«. Den myrdede er en ung refrainsangerinde, der optræder sammen med fem unge mænd. Den ene arresteres som mistænkt, men naturligvis er det ikke ham, selv om han ved sin ubesindige optræden også pådrager sig mistanken for det næste mord, der begås. Først på næstsids side afsløres, hvem »morderen« er.

10 sælsomme lystfiskerhistorier Kr. 8,75.

»10 sælsomme lystfiskerhistorier« er samlet og redigeret af Tage la Cour. Man plejer at forbinde ordet »lystfiskerhistorier« med de malende beskrivelser, som alle indrømmer er en integrerende del af sporten. De kan være sælsomme og virkelighedsfjerne, men er sjældent så spændende som disse ti fortællinger, der byder på så forskelligartede typer som Leslie Charteris' superintelligente Helgen, der med aldrig svigtende held forstår at klare kæmpe-mæssige fisk, smukke kvinder og andre farlige skær, Frank Belknap Longs fortrykte bogholder, der ved guden Hermes' mellemkomst fisker sig til sit livs store kærlighed, men med sorg må se den hoppe af krogen igen og Guy de Maupassants to halvgamle, bedsteborgerlige venner, der trods krigens farer for at dyrke deres hobby og stillet over for døden, afslører sig som to meget store og værdifulde mennesker.

Aalborg Bogen 1969 *Selskabet for Aalborgs historie, Bundgårdsvej 58, Hasseris, 9000 Ålborg.* 110 sider, 58 illustrationer.

Årbogen 1969 har undertitlen til lands, til vands og i luften, hvilket kort sagt rammer de vigtigste trafikmuligheder til og fra Ålborg.

Den kendte jernbanehistoriker P. Thomassen, DJK, har ganske vist lagt beslag på bogens første 62 sider, men til gengæld er det med en mængde, for mange hidtil ikke beskrevne facts angående driften af strækningen Ålborg-Randers gennem 100 år.

Omtalen af denne strækning i så bredt et omfang, er måske årsagen til, at der kun er blevet plads til en summarisk oversigt over de mange privatbaner, der besørgede trafikken mellem Ålborg og dens store opland, og som nu kun eksisterer som historie.

Skibstrafikken på Ålborg har altid haft stor betydning for byen, og har da også en omtale, der står i forhold dertil. DFDS har gennem mere end 100 år været det naturlige bindeled mellem Ålborg og København, og de mange bil-

leder af DFDS skibe viser, hvor stor udviklingen har været på dette område. Endelig slutter bogen med omtale af den luftbårne trafik lige fra ballonfart via todækkere til vore dages jetflyvere.

Historisk selskab har endnu et lille oplag af årbøgerne 1967 og 1968 til salg. 1967-bogen omhandler særlig Ålborgs gamle fotografer, og 1968-bogen om forbindelsen over Limfjorden mellem Ålborg og Nørresundby gennem 100 år. Disse bøger koster 20 kr. pr. eksemplar.
R.

Dansk Dampkalender no. 2, 1970 *Nyboder Hobby, Kronprinsessegade 51, 1306 København K. Kr. 17,50.*

I lighed med i 1969 har Nyboder Hobby udsendt en smuk og handy kalender, der foruden en hurtig overskuelig kalender for 1970, tillige indeholder 25 udmærkede billeder af såvel danske stats- som privatbaneloko i størrelse 12×17. Da de fleste af disse loko ikke eksisterer mere, er der her lejlighed til at supplere eller lave sig en samling af danske damploko.

Forlaget har endnu et lille lager af Danske Damploko 1969, der også indeholder billeder af 25 andre damploko. Denne kalender sælges for kr. 12,50.
R.

Blende auf am Schienenstrang *72 sider, ill. Alf Teloeken Verlag, Herderstrasse 59, D4 Düsseldorf 4.* Ca. kr. 12,00.

En lille fiks bog med fotos af og om jernbaner. Der er en forklarende tekst som indledning, men man må nok lade fotografen, at det er hans arbejde, der kommer til ære – og fortjener det. Motiverne er udelukkende fra Tyskland, men det bliver de såmænd ikke dårligere af – Tyskland er jo et stort jernbaneland.

Railways in the Cinema *168 sider, ill. Ian Allan, Terminal House, Shepperton, Middx.* Ca. kr. 40,00.

Selvfolgelig skulle den komme, bogen om jernbaner og film. Jernbanen har med sin dramatik og romantik haft overordentlig stor betydning for filmverdenen. Hvem kunne f. eks. forestille sig ti ordentlige westerns uden jernbaner i mindst de otte? Jeg kunne i hvert fald ikke. Og dramatikken kommer vel egentlig mest til sin ret i disse medier, som kan se stort på den menneskelige risiko, som jo er fiktiv.

Det er en interessant og værdifuld bog, som jeg læste med stor interesse.

The Campbeltown and Machrihanish Railway

48 sider, ill. The Ookwood Press, Tandridge Lane, Lingfield, Surrey.
Ca. kr. 14,00.

Skotlands eneste smalsporede jernbane kunne næppe have fundet en mere romantisk og spændende placering end halvøen Kintyre. Banens ca. 8 km lange sporareal (linielængde) snor sig gennem uvejsomme bjergegne, og alligevel var banen veldrevet og velforsynet med rullende materiel. Den anses af mange for en af de mest økonomisk drevne baner i England. Alene det er nok sin historie værd.

Jane's World Railways *725 sider plus annoncesider, stort format. B. P. C. Publishing Limited, St. Giles House, 49/50 Poland Street, London W1A 2LG. Ca. kr. 200,00.*

Dette er anden udgave af Jane's World Railways, men bogen er udkommet i mange tidligere udgaver, blot under navnet World Railways. Der er egentlig ikke grund til at ofre mange ord på bogen, for den tidligere omtale i *Jernbane-Bladet* af tidligere udgaver slår stadig til: Det er en fremragende bog.

Blot for at nævne Danmark, så er alt dækket så nær det pinligt korrekte, som man næsten kan ønske sig. Bedre garanti end 100% korrekthed i det vi kender kan vel ikke fås for bogens bonitet.

Ved De, at Rusland har verdens største enkelte jernbanesystem i verden, 83.000 miles i alt, medens USA totalt har verdens længste jernbanenet? Dette og meget andet kan De læse i bogen.

Building Model Locomotives *192 sider, ill. Ian Allan, Terminal House, Shepperton, Middx.* Ca. kr. 28,00.

Ny og revideret udgave af bogen, der tidligere har været omtalt i *Jernbane-Bladet*. Og den er faktisk kun blevet bedre af denne revision. Alt til den mindste enkelthed i disse konstruktioner er beskrevet i bogen, og enhver modelbygger vil have mangfoldig glæde af den investering, det vil være af anskaffe bogen.

BAGSIDEN

VI havde mere at give hinanden dengang vi havde mindre

Vort EDB anlæg har registreret

Spies kan komme i klemme, dersom præsten og SAS finder sammen, skriver B.T.

Så må han da blive en slank mand.

En sønderjysk præst skriver, at han har set sig gal på kiosken i Sønderborgs udstilling af liderlige skriverier, og slutter henvendt til stationsforstanderen dersteds: Mug den liderlige lortelitteratur ud!

Deraf ser man, at selv en præsts sprogbrug har taget skade af vor tids ondskab.

Det påstås, at færgeren »Kärnan«s maskineri, der stammer fra 1916, er så nedslidt, at det kører på renomeet.

Det må være noget lignende som da trafikaleven ikke havde noget fripas ved billetteringen, men sagde at han plejede at køre på kasketten!

DSBs fjende nr. 1, lrs. Viggo Høgs-gaard, erklærede i retten, at årsagen til et S-togsuheld ved Hellerup skyldes en udygtig DSB-ledelse.

Mærkeligt, at retten ikke krævede at advokaten skulle bevise sin påstand.

En togrevisor kunne ikke tillade, at en dame med gyldig stemplet dobbeltbillet Sorgenfri-Birkerød benyttede billetten Birkerød-Sorgenfri, når den ikke havde været stemplet i modsat retning, hvorfor han afkrævede damen kr. 6,40 for rejsen.

Så er der altså alligevel noget om, at det ikke er altid, at den Gud giver embede, giver han også forstand.

Stationsmesteren i Løsning har ingen løsning på sit brændselsproblem. Man

har lovet ham centralfyr, men ikke hvornår.

Det er ikke til at holde ud at tænke på, hvordan menneskene klarede deres brændselsproblem før centralfyret blev opfundet.

De go'e gamle dage

Trafikelev i 1920

Vi var tre elever på Snekersten station. Vi boede alle i Helsingør, da der ikke var til at få værelser i Snekkersten. Vi gav 150 kr. for kosten og 25 kr. for værelset, så der var underskud, og jeg måtte ty til reserven. Af os tre elever havde kun jeg cykel, og den blev brugt til at transportere den, der havde første morgenvagt og den der havde sidste aftenlagt, og de andre måtte tage toget. På Snekersten station var der på det tidspunkt gaslamper, og dette medførte et særligt ritual. Morgenelevens første job var at tage tiden, der blev givet på telegraf fra Kh. hver morgen kl. 7.05 og det var stationsforstanderens udtrykkelige ordre, at telegrafstrimlen med prikker og selve tiden skulle sidde i apparatet, så han kunne se om tiden var rigtig modtaget til tiden. Selv kom han altid lidt senere.

Når han havde konstateret, at det var i orden, sagde han: »Vær's go'« og det betød, at eleven kunne rive telegrafstrimlen af og ikke rulle den op, men for derefter at skulle lave fidibusser af telegrafstrimlen. Disse fidibusser blev brugt dels til at tænde kontorets gaslamper med, og dels til at tænde stfst. pipe med.

Han var en passioneret piberyger, og med regelmæssige mellemrum fik assistenten, der var jæger, en fridag for at tage til Hellebæk og skyde en krage til forstanderen, der brugte kragens vingefjer til at rense sine piber med.

Nic.

Vor kortfilm

»Lykkens Maskespil«

Jovist var hun en yndig rosenknop, – spinkel, smækker, adræt og letfodet som en gazelle, så fløsen, der gik med hende, høstede stort bifald på at kalde hende The Kid (frit efter Butsh Casseydy). Også hendes forældre fandt, at det var mageløst opfindsomt, så han blev hurtigt svigersøn og pladseret på familiens æresstol.

Men alt eftersom dagene gik deres trælsomme og monotone gang svandt glansen af den forhen så vittige og slagfærdige svigerdreng, hvis hittepå-somhed snart var gået helt i stå, for de var bleven gift – og så var der, som han selv sagde, ikke noget at ræbe af.

Og nu begynder dramaet, for en skønne dag blinker intelligenslygten oppe under svigermamas frisure: Hva? sagde hun – ska' det være morsomt – det er jo uvardigt!

Intelligensen havde hvisket, at moderen til et kid jo er en ged.

For alvor gal i skrallen tolkede hun sin arrigskab overfor sin mage, der imidlertid med et lunt smil fik sagt, at han ikke fandt det helt uvittigt, men tværtimod temmelig rammende.

Så var bageret mere end fuldt, det flød over.

– Du ved måske ikke, hvad faderen til et kid er – sådan en som dig – en buk! Og du skal se, han ved nok en hel del om dig i det kapitel!

– Hva? gryntede bukken, og sagde ikke mere.

Men så blev den frække da også fjernet fra stolen og anbragt i dybfryseren.

(finis)

Om jeg må be'

– De har flere døtre – ikke?

– Joh – hele to – og så én baronesse!

Ah – disse husassistenter

– Man tør jo ikke sige dem op – så sjældne er de – men min hun bruger af min kosmetik – og tager mine kjoler på til baller! – Hvad mener De!

– At De er meget heldig – thi foruden alt det andet, så tager vor også min mand med – til rene abefester!

Fint serveret, Eva!

– Jeg vil bare sige dem, frøken – at De har gjort et vældigt godt indtryk på min far!

– Jamen – Deres far – i hans alder – han kunne jo være min svigerfar!

og så var der –

træmanden der fik tømmermænd!

Vejle

Køb Pfaff – Pfaff er kram . . .

PFAFF symaskinecentrum

ved J. Høeg Sørensen

Tønnesgade 1 . Vejle . Tlf. 82 86 01

**Eneforhandler af Pfaff og Passap
strikkemaskine**

VEEDOL service

ved mekaniker Johnny Jørgensen

Kolding Landevej 62 . Vejle

Telf. 82 75 78

Benzin – Olie – Vask – Smøring

Autoudstyr

Spec.: undervognsbehandling

samt alt i reparationer

VEJLE KAROSSERIFABRIK

og

AUTOOPRETNING

ved Hans J. Sørensen

Vedelsgade 75 –Vejle – Tlf. (05) 82 84 88

privat (05) 82 65 76

Den moderne frisure får man i

MESTERSALONEN

ved Bent Jakobsen

Havnegade 4 . Vejle

1. kl.s individuel behandling udføres

DAME- OG HERRESKRÆDDERI

samt MÅLKONFEKTION

i fineste forarbejdning

Skræddermester Herluf Nielsen

Dæmningen 35 . Tlf. (05) 82 85 36

Afdeling for telte: **Vejle Teltfabrik**

Specialfabrik for caravanfortelte

Aksel Andersen

Nørrebrogade 26

7100 Vejle

Telefon 82 86 94

Stadig et sting foran

Forlang byttetilbud

Horsens

Centralvarme – dampanlæg – van –
gas – sanitet og blikkenslagerarbejde
–så . . .

K. V. KOCHS EFTF.

G. Dalhoff Knudsen

ingeniør, m. af l.

Kattesund 12 . Horsens . Tlf. 62 27 00

Tilbud og overslag gives u. forbindelse

Horsens

Beringsgårdens Smørrebrød

ved Lissy og Arne Stidsen

Kongensgade 10 – Horsens – Tlf. 62 22 77

God daglig frokostpakke – lækker

smørrebrød samt anretninger

Åben alle ugens dage fra kl. 6 (undtagen
mandag)

Det store udvalg i trikotage

samt børneudstyr

finder De hos . . .

ORLA JENSENS EFTF.

ved Preben Hasse

Beringsgården . Horsens . Tlf. 62 40 26

Damerne går til . . .

Salon »LISBETH«

ved Lisbeth Petersen

Borgergade 25 . Horsens . Tlf. 62 39 40

Alt indenfor moderne hårpleje samt

1. kl.s individuel behandling udføres

LYSET

EL-INSTALLATIONSFORRETNING

ved E. Køpke Sørensen

Kongensgade 8 . Horsens . Tlf. 62 56 18

Alt indenfor moderne belysninger samt

el-installationer udføres

Batterier og ledninger til høreapparater

Mode, snit og kvalitet – så . . .

KJOLESALONEN

ved Jenny Mikkelsen

Sønderbrogade 13 . Horsens

Telf. 62 45 82

Stort udvalg i moderne stoffer

samt sidste nye modeller

Herrefrisørsalon ANNA MARIE

ved Anna Marie Høgsberg

Sønderbrogade 47 . Horsens

Telefon 62 74 86

1. kl.s moderne hårpleje

samt individuel behandling udføres

Stedet for moderne hårpleje . . .

Salon CHANEL

ved Aase Lund Pedersen

Søndergade 49, 1. sal . Horsens

Alt indenfor sidste nye frisurer samt toppe

Telf. 62 38 40

Brande

..... gælder det legetøj, så

BENTES LEGETØJ

Storegade 19 – Brande – Telefon 180327

Det store udvalg i førende mærker i
legetøj og hobbyartikler

Herning

HERNING SMØRREBRØD

ved Niels Schmidt

Østergade 1 – Herning – Telefon 12 31 36

God daglig madpakke, lækker smørre-

brød samt anretninger leveres efter ønske

Hver dag varm middagsmad

Vi kører til

MOBIL SERVICE

v/ Jan Lassen

Silkeborgvej 42–44, Herning, tlf. 12 34 94

Quick-service udføres – Hjulafbalancering

lygteindstilling – batteri – dækservice

Stort udvalg i auto-tilbehør

Radio eller TV – så . . .

VILSTRØM

Østergade 36 . Herning . Tlf. 12 42 32

De førende mærker på lager

Viborg

Gælder det

VAND – VARME – SANITET

så ring til . . .

ORLA GREGERSEN

aut. gas- og vandmester

Mogensgade 16 . Viborg

Telefon 62 00 17

Bygnings- og møbelsnedkeri

BRDR. ANDERSEN

Jernbanegade 11 – Viborg – Tlf. 62 60 35

1. kl.s fagmæssigt arbejde udføres

Tilbud og overslag gives uden forbindelse

Stedet for moderne hårpleje . . .

SALON »LIS«

v/ Lis Mikkelsen

Skottenborg 17 – Viborg – Tlf. 62 33 93

Alt indenfor sidste nye frisurer udføres

Ta' toget
til Alpernes
vinterparadis i

Dette er Deres vogn på rejsen, men hvis De ikke kan undvære
Deres bil så ...

OBERBAYERN
SCHWEIZ, ØSTRIG
ITALIEN, FRANKRIG
eller til
SCHWARZWALD

- individuelt eller på selskabsrejse
- Husk vinterferie er dobbeltferie -

Prøv vort særtilbud

Auto - Traum - Express mellem Hamburg og München
Eksempel: 1 personbil uanset størrelse inklusive to passagerer fra Hamburg til München, 2. klasse koster 351 d. kr.
(Sove- eller liggeplads ikke inkluderet)

Vi ønsker Dem en god rejse!

DEUTSCHE BUNDESBahn

Generalvertretung für Dänemark und Norwegen:
Vester Farimagsgade 1/472 - 1606 København V